

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	401
Land:	Somalia
Kilde:	Dansk Flygtningehjælp
Titel:	Landeprofil – Somalia
Udgivet:	Juni 2013
Optaget på baggrundsmaterialet:	4. september 2013

SOMALIA.

Med fokus på Mogadishu og det sydlige og centrale Somalia

Juni 2013.

Dansk Flygtningehjælp er en privat, humanitær organisation, der arbejder med flygtninge og fordrevne i mere end tredive lande samt med rådgivning af asylansøgere i Danmark.

Dansk Flygtningehjælps landeprofiler er et uddrag af aktuelle, asylrelevante baggrundsoplysninger om et enkelt land. Landeprofilerne er baseret på oplysninger indsamlet af andre aktører og er således ikke et udtryk for Dansk Flygtningehjælps egne oplysninger eller holdninger.

1	GENERELLE OPLYSNINGER OM GEOGRAFISKE OG DEMOGRAFISKE FORHOLD	4
2	KLAN- OG SLÆGTSSTRUKTURER	4
3	HISTORISK UDVIKLING I HOVEDTRÆK	5
3.1	Kolonitid og selvstændighed	5
3.2	Den politiske og militære udvikling.....	5
3.2.1	Arta-konferencen i 2000. Etablering af TNA og TNG	5
3.2.2	Fredsforhandlinger 2002 – 2004. Etablering af TFP og TFG.....	6
3.2.3	UIC-kontrol med det sydlige Somalia og Mogadishu 2005-2006.....	6
3.2.4	2006-2008	7
3.2.6	2009-2011	9
3.2.7	2012	10
3.2.8	2013	11
4	SIKKERHEDS- OG MENNESKERETTIGHEDSSITUATIONEN I DET SYDLIGE OG CENTRALE SOMALIA I DAG.....	12
4.1	Kriminalitet og terrorvirksomhed.....	17
4.2	Checkpoints	18
4.3	Myndigheder	18
4.3.1	Hær	19
4.3.2.	Politi	20
4.3.3.	Retsvæsen	22
4.3.4	Klanbeskyttelse.....	23
4.4	Ytringsfrihed	25
4.5	Tvangsrekruttering.....	25
4.6	Personer, som af islamiske grupper ikke opleves at leve i henhold til islams foreskrifter.....	25

5	SÆRLIGT UDSATTE GRUPPER	26
5.1	Journalister	26
5.2	Folk med tilknytning til internationale organisationer/menneskerettighedsforkæmpere	26
5.3	Regeringsmedlemmer/ politikere/offentligt ansatte	26
5.4	AMISOM	27
5.5	Forretningsfolk/folk som ønsker at ændre/udvikle Somalia	27
5.6	Klaner	27
5.7	Somaliske kvinders situation	27
5.7.1	Diskrimination i retssystemet	28
5.7.2	Seksuelle overgreb og risiko for kidnapning	28
5.7.3	Omskæring (FGM).....	29
5.7.4	Prostitution.....	29
5.7.5	Oprørsgruppers krav til korrekt islamisk levevis og fremtræden	30
5.8	Homoseksuelle	30
5.9	Børn	30
5.10	Kristne, andre ikke-muslimske minoriteter og konvertitter.....	32
5.11	Menneskerettighedsorganisationer	33
5.12	Klanmedlemmer involveret i blodhævn	33
5.13	Afhoppere fra al-Shabaab	34
5.14	Internt fordrevne.....	34
6	SUNDHED OG SYGDOM	35
7	DANSK ASYLPRAKSIS	36
7.1	Oprindelig praksis fra 1991-2002.....	36
7.2	Ophævelse af de facto begrebet i 2002	37
7.3	Praksis efter Sufi og Elmi-dommen i 2011	37
7.4	Nævnets praksisændring i maj 2013	41

1 GENERELLE OPLYSNINGER OM GEOGRAFISKE OG DEMOGRAFISKE FORHOLD

Somalia ligger i den nordøstlige del af Afrika, kaldet Afrikas Horn. Landet grænser op til Djibouti, Etiopien og Kenya, og ligger ud mod Aden-bugten og Det Indiske Ocean. Landet er 637.660 km² og skønnes at have ca. 8.5 millioner indbyggere.¹ Somali og arabisk er officielle sprog, og italiensk og engelsk er også ganske udbredt. De største byer i det sydlige og centrale Somalia er hovedstaden Mogadishu, havnebyerne Kismaayo og Merka samt de syd-centralt beliggende byer Jowhar og Baidoa og længere nordpå byen Gaalkayo. I Puntland er den største by Bassasso i nord og i Somaliland er hovedbyen Hargeisa.

Siden omkring år 1000 efter vor tidsregning har somalierne beboet Afrikas Horn. Størstedelen af befolkningen er nomader og holder kvæg, en mindre del er bofaste og dyrker landbrug.

Nordsomalia (Somaliland) er bjergrigt og tørt, den sydlige del af landet er lavere og de fleste steder ørken. Kun ved floderne Juba og Shebelle er der frugtbart område. Der er 18 provinser i landet. Somaliland har erklæret sig selvstændigt og har i praksis fungeret som selvstændig stat siden 1991, men er ikke blevet internationalt anerkendt. Det nordøstlige område Puntland erklærede sig autonomt i 1998, men har heller ikke opnået international anerkendelse.²

2 KLAN- OG SLÆGTSSTRUKTURER

85% af Somalias befolkning er somaliere, mens 15% er Bantu og andre ikke-somaliere (inklusive 30.000 arabere)³ Der eksisterer dybe splittelser i det somaliske samfund, baseret på yderst komplekse tilhørsforhold til klan- og slægtsstrukturer, der præger sociale, politiske og økonomiske forhold på alle niveauer. I maj 2013 rapporteres det imidlertid fra flere sider, at klantilhørsforhold ikke længere er helt så afgørende i Mogadishu.⁴ De seks største somaliske klaner er normalt opdelt mellem to linier: den nordlige Samaal, der omfatter fire klanfamilier (Darood, Hawiye, Isaaq og Dir) og den sydlige Saab, der omfatter to klanfamilier (Digil og Rahanweyn). Klanerne Dir, Isaaq og Darood findes i alle regioner i Somalia, Kenya og Etiopien. Klanerne Hawiye, Digil og Rahanweyn holder primært til i de sydlige regioner af Somalia, men også i Kenya og Etiopien. Hver klanfamilie er inddelt i klaner, underklaner,

¹ National Geographics Somalia Facts, anvendt 3. maj 2013

² UK Home, januar 2012, s 37-38

³ CIA World Factbook, opdateret 29. april 2013

⁴ dansk/norsk ff-mission, "Security and protection in Mogadishu and South-Central Somalia" maj 2013

under-underklaner o.s.v. Somalierne identificerer sig i højere grad direkte med den klan eller underklan, som de tilhører, end med de overordnede klanfamilier. Magt og politik udøves traditionelt gennem midlertidige koalitioner og kortvarige alliancer mellem klaner og underklaner. Udover disse klanfamilier findes et antal minoritetsbefolkninger, der falder uden for klanfamiliernes slægtskabssystem.⁵

3 HISTORISK UDVIKLING I HOVEDTRÆK

3.1 Kolonitid og selvstændighed

Under kolonitiden så det somaliske folk sig spredt under fem særskilte koloniale enheder: det britiske Somaliland, det italienske Somaliland, det franske Djibouti (der nu er en uafhængig stat), det etiopiske Ogaden (der i dag er en region i Etiopien) og det Nordlige Grænsedistrikt, der var en del af Kenyas kronkoloni (og senere blev en del af det selvstændige Kenya).

I 1960 forenedes det britiske Somaliland og det italienske Somaliland i et uafhængigt Somalia.⁶ Det parlamentariske system, der skabtes efter uafhængigheden i forbindelse med etableringen af en central stat, syntes at forværre polariseringen af klaninteresser i form af klanbaserede politiske partier. Efter et attentat på den daværende præsident iværksatte general Siad Barre i 1969 et ublodigt militærkup og indsatte sig selv som statsoverhoved. I 1970 erklæredes Somalia for et socialistisk land med opbakning og støtte fra det tidligere Sovjetunionen.

3.2 Den politiske og militære udvikling

Med Somalias nederlag i 1977/78-krigen mod Etiopien fulgte en kraftig forværring af de sociale, økonomiske og politiske forhold. Dette forhold resulterede i en dramatisk opblussen af kampe mellem regeringstropper og systemkritiske militser i 1988. Siad Barre blev væltet i 1991, og hans fald førte til en de facto opsplitning af Somalia med nye konflikter og kampe mellem grupper, der hver især ønskede at fylde det politiske tomrum⁷ og omfattende kampe i 1991 og 1992 rev Somalia fra hinanden.

3.2.1 Arta-konferencen i 2000. Etablering af TNA og TNG

I maj 2000 blev der på initiativ af den djiboutiske regering afholdt en fredskonference - ”Arta-konferencen” - med en hidtil uset opbakning. I august samme år udpegede konferencen et 225 medlemmer stort klanbaseret overgangsparlament, Transitional National Assembly (TNA), der herefter

⁵ Austrian Red Cross, ACCORD: ”Clans in Somalia”, 15. maj 2009, s 11

⁶ Freedom House: ”Freedom in the World 2013 – Somaliland”, første afsnit

⁷ UK Home, 17. januar 2012, s 29

valgte og indsatte Abdikassim Salad Hassan, en tidligere minister i Siad Barres regering, som præsident for Somalia og leder af en overgangsregering: Transitional National Government (TNG), som blev udpeget senere på året⁸.

3.2.2 Fredsforhandlinger 2002 – 2004. Etablering af TFP og TFG

TNG formåede imidlertid alene at opnå kontrol over dele af hovedstaden Mogadishu og områderne omkring byen, og i 2002 påbegyndtes endnu et fredsinitiativ for Somalia. På initiativ af IGAD⁹ blev der fra efteråret 2002 således afholdt somaliske fredsforhandlinger i Kenya. *"Since October 2002, the Inter-Governmental Authority for Development (IGAD) has sponsored the Somalia National Reconciliation Conference (SNRC), which was led by Kenya in association with Ethiopia, Djibouti, Eritrea, and Uganda. Representatives of the self-declared Republic of Somaliland did not participate in the SNRC; however, all other major political and military leaders attended the conference, as well as elders, religious leaders, and members of civil society."*¹⁰ FN's Sikkerhedsråd noterede, at *"...the six reconciliation committees of the Somali National Reconciliation Process have continued their work despite difficulties faced by the Somali participants regarding representation."* og fandt det *"encouraging that the work of the six reconciliation committees has continued despite controversy regarding representation at the plenary meeting of the Conference, according to the report."*¹¹

Efter ca. to års fredsforhandlinger indtraf et markant gennembrud i oktober 2004. TNG valgte at udpege Abdullahi Yusuf Ahmed (tidligere præsident i Puntland) som leder af et samlet Somalia. Ali Ghedi blev ved samme lejlighed i december 2004 udpeget som premierminister og leder af regeringen, Transitional Federal Government (TFG). I januar 2005 blev Somalias nye Transitional Federal Parliament (TFP) etableret. Fokuspunkterne for den nye ledelse var implementering af forsoning og sikkerhed i Somalia. Den politiske situation i Somalia var dog stadigvæk yderst skrøbelig. Interne splittelser og geografiske afstande inden for regeringen såvel som usikkerhed i det centrale og sydlige Somalia, herunder i særdeleshed i Mogadishu, blokerede for en fungerende og samlet regeringsudøvelse. Et samlet parlament blev ikke umiddelbart udpeget, og den nye ledelse befandt sig først i eksil i Nairobi, men i februar 2006 lykkedes det regeringen at samles i Baidoa for første gang.¹²

3.2.3 UIC-kontrol med det sydlige Somalia og Mogadishu 2005-2006

Den skrøbelige optimisme, der fulgte med etableringen af TFG, blev imidlertid hurtigt rystet, da det i

⁸ UK Home 17. januar 2012, s. 32

⁹ East-Africa's Inter-Governmental Authority on Development

¹⁰ U.S. Department of State, 28. februar 2005, "Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor"

¹¹ UN Press Release SC/7686, 12/03/2003, s. 2 og s. 4

¹² UK Home 17. januar 2012, s. 33-34

foråret 2006 lykkedes The Union of Islamic Courts (UIC)¹³ at få kontrol over store dele af det sydlige og centrale Somalia, herunder Mogadishu.¹⁴ Generelt var det internationale samfund meget bekymret over situationen, da man var opmærksom på at ville undgå en situation svarende til det tidligere Taliban-beherskede Afghanistan. UIC syntes imidlertid at kunne bidrage til bedring af sikkerhedssituationen, idet organisationen *"won public support for creating an unprecedented degree of security in the capital and quickly established a presence across most of south-central Somalia. It seemed to offer an alternative political system that could deliver services and security to the population, in sharp contrast to the failing authority of the TFG."*¹⁵

I foråret 2006 kæmpede UIC mod såvel krigsherrer i det centrale og sydlige Somalia som mod et antal krigsherrer i Mogadishu. Krigsherrer, der tidligere havde haft base i Mogadishu etablerede en koalition "Alliance for the Restoration of Peace and Counter-Terrorism" (ARPCT). UIC slog imidlertid ARPCT i maj 2006, og fra da af overtog UIC gradvist kontrollen med de største dele af det centrale og sydlige Somalia, inklusive Mogadishu.¹⁶ På grund af de etiopiske troppers tilstedeværelse fik UIC aldrig kontrol med Baidoa, "the seat of the TFG"¹⁷. I løbet af de næste måneder blev den bredere sammenslutning, Council of Islamic Courts, CIC (der omfatter UIC) gradvist mere splittet, og den ekstremistiske gruppe, Al-Shabaab¹⁸ tog i slutningen af året kontrol over det, der var tilbage af organisationen. I slutningen af juni 2006 blev Hassan Dahir Aways, der er på FN's og USA's liste over terrorister, formand for CIC Shura Council (CIC Rådgivende Råd).¹⁹

3.2.4 2006-2008

I december 2006 invaderede Etiopien Somalia *"to help the TFG fight armed opposition groups, some of whom issued from the Union of Islamic Courts, which was controlling the capital Mogadishu and other parts of the country in 2006."*²⁰ Den 29. december 2006 kunne den daværende premierminister Ghedi sammen med etiopiske tropper rykke ind i Mogadishu. UIC blev herefter fordrevet fra såvel hovedstaden som fra det sydlige og centrale Somalia. Der fandt imidlertid fortsat kampe sted i Mogadishu og mange tusinder blev

¹³ UIC var en forening af forskellige Sharia-domstole og deres tilknyttede militser samt en fundamentalistisk militsgruppe, der ønskede at etablere en islamisk stat og som især støttedes af medlemmer af Hawyie-klanerne. Støtten skete fra nogle side ud fra politiske/religiøse overbevisninger og for andre med det mål at yde modstand mod TFG og den amerikansk-ledede krig mod terrorisme.

¹⁴ UK Home Office, "Country of Origin Report" 17. januar 2012, s. 34

¹⁵ UK Home Office, "Country of Origin" 17. januar 2012 s. 34

¹⁶ UK Home Office, "Country of Origin Report" 13. november 2009, s. 20

¹⁷ dansk ff-mission af marts 2007, "Human rights and security in central and southern Somalia," March 2007. s 5

¹⁸ dannet i 2004, Stanford University: "Mapping Militant Organizations al-Shabaab" s. 1

¹⁹ U.S. Department of State, Country Reports on Terrorism, Chapter 2 – Country Reports: African Overview, Somalia, released by the Office of the Coordinator for Counterterrorism, April 30, 2007, s 24

²⁰ Amnesty International, Public Statement, AI index: AFR 52/002/2009 4 March 2009, Background

fordrevet fra deres hjem, *“During 2007 alone fighting between the TFG and the insurgency resulted in the displacement of up to 700,000 people from Mogadishu...”*²¹

I september 2007 *“Somali opposition groups met in Asmara, where they formed the Alliance for the Liberation of Somalia, aimed at the removal of Ethiopian forces from Somalia.”*²²

*“On 16 September, a Somali delegation led by President Yusuf and composed of the Prime Minister, the Speaker, the Chairman of the National Reconciliation Congress and other delegates visited Jeddah, Saudi Arabia. The Somali leaders signed an agreement, under the auspices of King Abdullah Bin Abdulaziz Al Saud of Saudi Arabia, on the implementation of the outcome of the Congress. President Yusuf and King Abdullah also discussed the possibility of sending peacekeepers from African and Arab countries to pave the way for the withdrawal of foreign forces. Subsequently, the Asmara-based opposition groups and some Hawiye clan elders rejected the agreement.”*²³

I løbet af 2007 var regeringsarbejdet næsten lammet af interne stridigheder mellem præsidenten og premierministeren, hvilket førte til premierministerens tilbagetræden i oktober 2007 og Ghedi blev efterfulgt af Nuur Hassan Hussein. TFP godkendte i februar 2008 et nyt kabinet bestående af 18 ministre rekrutteret fra parlamentet og det civile samfund.

I den første uge af marts 2007 *“...following Security Council Resolution 1744, African Union Mission in Somalia (AMISOM) troops arrived in Somalia. Although several African Union (AU) countries pledged a total of 8,000 troops, as of October 2007, only 1,600 Ugandan troops had arrived. In August, the Security Council extended AMISOM’s mandate for a further six months, and has continued discussing the possibility of a United Nations peace-keeping mission.”*²⁴

I juni 2008 mødtes TFG og en fløj af oppositionen til fredsforhandlinger i Djibouti og efter mange forhandlinger underskrev parterne den 18. august *“Djibouti Aftalen,”*²⁵ som bl.a. indebar en tilbagetrækning af etiopiske tropper i begyndelsen af 2009. Forhandlingerne, faciliteret af FN og med støtte af den Afrikanske Union og IGAD, førte til en aftale mellem TFG og moderate dele af det tidligere UIC om at inkludere sidstnævnte i regeringen og parlamentet.

²¹ UK Home 17. januar 2012, s. 35

²² UN “Somalia, Consolidated Appeal, 2008”, s. 17

²³ UN Security Council, “Report of the Secretary-General on the situation in Somalia”, 7. november 2007

²⁴ UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs: “Report on humanitarian situation (access and security, agriculture and livelihoods, education, food security, health, nutrition, protection, human rights, rule of law, shelter)”, s. 6

²⁵ UK Home 17. januar 2012, s. 35

3.2.6 2009-2011

De etiopiske tropper trak sig den 13. januar 2009 ud af Mogadishu og 11 dage senere formelt helt ud af Somalia.²⁶

I januar 2009²⁷ blev den relativt moderate islamiske leder, Sheikh Sharif Ahmed, som tidligere var højt profileret indenfor UIC, valgt som Somalias nye præsident og den 13. februar blev Omar Abdirashid Ali Sharmarke udpeget som ny premierminister. Præsident Ahmed opfordrede oppositionen til at deltage i den nationale forsoningsproces, baseret på Djibouti Aftalen og indgik gentagne gange i dialog med væbnede oppositionsgrupper, herunder Hizbul Islam. Herudover afholdt regeringen høringer med indflydelsesrige klanledere, ældre samt islamiske gejstlige i forsøg på at udvide den nationale støtte til at stabilisere landet. Det syntes at være en meget udfordrende proces, men regeringen lod til at fortsætte sine forsøg på dialog med oppositionsgrupper og samlingsregeringen var et bud på en regering, der kunne bygge bro over de komplekse kløfter i Somalia. Ultimo april blev den politiske balance skubbet, idet en af præsidentens tidligere politiske rivaler indenfor UIC, Sheikh Aweys, returnerede til Mogadishu og blev i maj valgt som leder af oppositionspartiet, Hisbul Islamiyya, (Det Islamiske Parti).

Parlamentet og kabinettet insisterede på at afholde sessioner i Mogadishu på trods af mange angreb rettet mod regeringen, og disse angreb kulminerede den 18. juni 2009, hvor landets forsvarsminister Omar Hashi Aden blev myrdet.²⁸ Herudover var der kontinuerlige angreb på lufthavn, havne, præsidentpaladset og andre strategiske steder.

Præsident Sheikh Sharif Sheikh Ahmed fremkom i januar 2010 med en generel appel til det internationale samfund om ikke kun at fokusere på at hjælpe Somalia på det politiske, sikkerhedsmæssige og humanitære område, men ligeledes på det økonomiske, udviklingsmæssige og jobskabende område.

Efter at AMISOM var blevet markant forstærket, trak Al-Shabaab sig i 2011 ud af Mogadishu og efterlod sig et magt-tomrum, som TFG ikke efterfølgende formåede at udfylde, hvorefter militser og andre magtfulde grupper/individer kontrollerede store dele af byen.

Den politiske situation i Somalia i 2011 bar bl.a. præg af den detaljerede "road map" som angivet i

²⁶ UK Home 17. januar 2012, s. 35

²⁷ UN News Centre: "Top UN envoy to Somalia praises 'open and transparent' election of new President", 31. januar 2009

²⁸ Refworld, UN News Service, 19. juni 2009

”Kampala Accord” af 9. juni 2011, hvoraf det bl.a. fremgår, at overgangsperioden i Somalia skulle ophøre den 20. august 2012.

FN’s Generalsekretær havde bl.a. følgende bemærkninger til Kampala Accord: *“The Secretary-General urges the Somali parties to swiftly implement this accord within the framework of the Djibouti Agreement and in line with the Transitional Federal Charter. He also calls on the Somali parties to act resolutely to complete the outstanding transitional tasks, including the promotion of national reconciliation, constitution-making and the associated public consultation and rebuilding the security sector.”*²⁹

Saferworld³⁰, derimod knyttede bl.a. følgende kommentarer til den Kampala Accord: *“... the signing of the Kampala Accord, and the strong reaction it provoked from a broad base of Somali civil society, highlights the perception that these commitments were largely rhetorical. For many Somalis inside and outside the country, the Accord signalled the continuation of internationally driven political processes. These exclude the participation of the Somali people and, ultimately, undermine the effectiveness of international interventions.”*

3.2.7 2012

TFG’s mandat udløb³¹ i efteråret 2012 og blev erstattet af en nationalforsamling bestående af 825 medlemmer og et 275 medlemmer stort parlament. Den 10. september 2012 valgte parlamentet Hassan Sheikh Mohamud som præsident og valget blev af den tidligere TFG præsident og 2012 præsidentkandidat Sheikh Sharif anerkendt som fair.³² Den nyvalgte præsident havde mange presserende opgaver, herunder at få kontrol over sikkerhedsstyrker, politi, etablere et velfungerende retssystem, men præsidenten har i starten primært haft fokus på Mogadishu. Præsidenten er blevet kritiseret for primært at være præsident for eliten og for netop primært at fokusere for meget på Mogadishu.

Ifølge OCHA³³ foretog præsidenten en lang række initiativer i forsøget på at kontrollere Mogadishu, herunder ved at fjerne illegale checkpoints og indsætte ekstra politi- og militærstyrker.

Den vestlige verdens reaktioner var meget positive efter valget og USA knyttede bl.a. følgende kommentarer til den nye politiske struktur i Somalia:

²⁹ FN’s Secretary-General, 10 juni 2011

³⁰ Saferworld, briefing, juli 2011

³¹ for anden gang

³² The 2012 Foreign & Commonwealth Office Report - Section IX: Human Rights in Countries of Concern - Somalia

³³ Kilian Kleinschmidt, Deputy Humanitarian Coordinator, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Dansk/norsk ff-mission, 17-28. Oktober 2012

"The United States welcomes the confirmation of the new Somali Cabinet by the Somalia Federal Parliament on November 13. This overwhelming endorsement by the federal Parliament is historic and marks progress in ushering in a new era of accountable and representative leadership. It also demonstrates continued constructive cooperation between the executive and legislative authorities in Somalia. This new cabinet, with equal minority clan representation, reflects the diversity of the Somali population; and the presence of two women, Minister of Foreign Affairs and Deputy Prime Minister Fawzia Yusuf Haji Adan and Minister of Social Services and Development Dr. Mariam Kasim, underscores the active participation of women in Somali society. The United States remains steadfast in its support for the Somali people and looks forward to working with the new cabinet as it begins the challenging work to promote security, stabilization, and economic revitalization for all of Somalia's regions and people".³⁴

3.2.8 2013

Den 3. maj 2013 vedtog FN's Sikkerhedsråd enstemmigt at etablere en FN Assistance Mission i Mogadishu fra den 3. juni 2013 foreløbigt for en et-årig periode. *"The Council stressed the need for "effectively coordinated international support for Somalia's federal government," and said the mission's mandate would in particular include providing assistance to the government and the existing African Union peacekeeping force (AMISOM) with advice on peace- and state building. The mission would also help Somalia coordinate international support, build capacity in human rights and the rule of law, and monitor and prevent human rights violations."*³⁵

Den 7. maj afholdt de britiske og somalitiske myndigheder en international konference om Somalia i London, og *"the conference took place to provide international support for the Government of Somalia as they rebuild their country after two decades of conflict."* Konferencens tre hovedemner var: security, justice and public financial management og *"during the conference, Somali Government ministers shared detailed plans for developing the country's armed forces, police, justice sector and public financial management systems. The international community endorsed those plans and committed expertise and funding of over \$300m to deliver them."*³⁶

Kenya lægger i 2013 et stigende pres på de somaliske myndigheder for at få en aftale i stand om hjemsendelse af hundredetusinder somaliske flygtninge, hvoraf størstedelen lever i Dadaab-lejrene i Kenya. *"In recent years Kenya has repeatedly expressed a desire to ease its "refugee burden" and on 5 June President Uhuru Kenyatta and his Somali counterpart Hassan Sheikh Mohammed met in Nairobi to move the process forward. They agreed that a conference would be held in August to work out the modalities of repatriation and also to set up a tripartite committee with the UN Refugee Agency (UNHCR)"*³⁷.

³⁴ US State: Diplomacy in Action, 15. November 2012

³⁵ UN News Centre, 2. maj 2013

³⁶ Gov.Uk, News Story, Somalia Conference 7. May 2013: key outcomes, 13. maj 2013

³⁷ Irinnews, 28. juni 2013, "Concern over planned relocation of refugees from Kenya to Somalia"

Såvel Etiopien som Kenya har fortsat militære styrker i Somalia. *"Sustained Ethiopian influence in the regions currently under its control is likely to be deeply resented and resisted in light of Ethiopia's history of involvement in Somalia, and tensions with its own ethnically Somali population across the border. Ethiopia has shown little interest in maintaining direct presence, although its support to various local militias will certainly shape agendas and outcomes in these Central zones. The Kenyan position is more ambivalent: having entered the conflict as a neighbouring, independent military force at least superficially in response to deteriorating security along its Somali border, the military has been retrospectively legitimised through integration into the AMISOM forces, leaving many within Somalia sceptical about Kenya's intentions in the region and willingness to withdraw."*³⁸

4 SIKKERHEDS- OG MENNESKERETTIGHEDSSITUATIONEN I DET SYDLIGE OG CENTRALE SOMALIA I DAG

Somalia er næst efter Afghanistan og Irak det land i verden, som genererer flest flygtninge.³⁹ Den somaliske stats kollaps og den totale lovløshed og anarki der har hersket i landet i årtier, har ført til en af de værste katastrofer i verden i dag, hvis man måler på de lidelser, som uskyldige civile må tåle, samtidig med at deres basale rettigheder dagligt krænkes.

Mogadishu:

Al-Shabaab har ikke længere kontrollen i Mogadishu, men er dog fortsat til stede i byen og udfører målrettede angreb i form af bil- og selvmordsbomber, granatnedslag, drab, voldtægt og trusler. Også andre aktører i.e. militser, kriminelle bander, enkeltpersoner, klanmedlemmer, korrupte politi- og regeringssoldater begår overgreb og skaber frygt blandt civilbefolkningen. Al-Shabaabs militær er svækket, men organisationen har stadig stor magt, bl.a. i form af "sleeping cells", som arbejder målrettet med at infiltrere regeringsmedlemmer, klaner og befolkningen generelt og det er fortsat forbundet med risiko at bevæge sig rundt i endog dele af de al-Shabaab-befriede områder af Mogadishu. Tidligere var al-Shabaab meget synlige, men optræder nu også i politi- og militæruniformer og der er eksempler på, at arresterede al-Shabaab-medlemmer er blevet ansat i National Security Agency (NSA), og herved ender som dobbeltagenter. Idet al-Shabaab nu er under økonomisk pres er deres strategi ændret fra den åbne konfrontation til intimidering, infiltrering og indgyden af frygt i befolkningen. Al-Shabaab arbejder mest

³⁸ ACLED, Country Report: Somalia, april 2013, s. 5

³⁹ UNHCR "Global Trends 2011," s 14

effektivt i områder med klan-diversitet, og i yderkanten af Mogadishu, hvor Somali National Armed Forces (SNAF) senest har genvundet kontrollen, er det forbundet med størst risiko at opholde sig.⁴⁰

Af UN Security Council Report⁴¹ fremgår det, at al-Shabaab fortsat er aktive - trods AMISOM og somaliske sikkerhedsstyrkers kontrol af og tilstedeværelse i Mogadishu. *"The security situation remained unpredictable in Mogadishu. While the African Union Mission in Somalia (AMISOM) and the Somali National Security Forces maintained their hold on the city, Al-Shabaab attacks occurred frequently, including targeted killings and hand grenade attacks, with an increase in outlying districts".* To selvmordsangreb i september 2012 på henholdsvis et hotel og en restaurant illustrerede, *"the group's persistent infiltration of the city. Increasing abuses by undisciplined elements within the Somali Government forces against civilians and each other reflected the lack of a centralized command."*

Human Rights Watch Report 2013⁴² skriver, at *"Although the Islamist armed group al-Shabaab lost ground in 2012,... it continues to carry out attacks and targeted killings, including in the capital, Mogadishu."*...*"However, improving security remains a serious challenge for the new Somali National Government, highlighted by the increase in targeted killings of journalists and infighting between government forces and militias."*

I de områder, som ikke længere er under al-Shabaabs kontrol, men som kun har været myndighedskontrolleret i kortere tid, er der fortsat et "sikkerheds-vacuum", og det er vanskeligt for befolkningen at skelne mellem regeringssoldater, militser og almindeligt kriminelle grupper. De somaliske soldater og sikkerhedsstyrkers evne og kapacitet til at håndtere sikkerhedsudfordringer er mangelfulde og soldaterne begår fortsat kriminelle handlinger mod civile. *"Innbyggerne frykter imidlertid ikke bare Shabaab ifølge Saferworlds studie (2012, s. 13) samt lokale og internasjonale kilder i Mogadishu. Både regjeringssoldater, andre væpnede grupper og personer med innflytelse og væpnede vakter skaper frykt, og det er folk som heller ville foretrekke Shabaabs styre fremfor dagens situasjon, for på tross av sin dogmatiske fortolkning og anvendelse av sharia, var det lite kriminalitet under Shabaab."*⁴³

Al-Shabaab udfører især målrettede angreb og primært rettet mod Amisom, FN-repræsentanter, journalister, regeringsmedlemmer (samt familiemedlemmer hertil), politikere, offentligt ansatte, forretningsfolk og folk med tilknytning til internationale organisationer. Mange civile modtager

⁴⁰ dansk/norsk ff-mission, oktober 2012

⁴¹ UN 's Security Council's S/2013/69 "Report of the Secretary-General on Somalia, paragraph 11," 31. Januar 2013

⁴² Human Rights Watch World Report 2013, s. 1

⁴³ LandInfo, s. 8 6. december 2012

imidlertid også trusler fra al-Shabaab via deres mobiltelefoner og hvis man ikke støtter al-Shabaab vil man ligeledes være i risiko. *“trusler per telefon eller sms vanlig. Ikke bare politikere, hjelpearbeidere eller andre som er i offentlighetens søkelys mottar trusler”.... “pengeutpressing er blitt god forretning”... “Shabaab kan stå bak, men også andre aktører kan være ansvarlige. Truslene kan være enkle – og vage: “vi kjenner deg og vet hvor du befinner deg, så nå holder du opp med det du gjør”. Selv folk som ikke har noe utestående med noen blir usikre og uttrygge”.*⁴⁴

Bevægelsesfriheten for civile er blevet betydeligt forbedret, når blot ikke man kommer i al-Shabaabs søgelys: *“...if ordinary people in Mogadishu would go by land to other locations/cities in S/C Somalia UNDS, Mogadishu, stated that people are going by buses and other vehicles to such locations. However, there have been a few reports of travelers being executed by al-Shabaab when it suspected someone to be a government affiliated person. It happens maybe two to three times a week in all of S/C Somalia.”*⁴⁵

Generelt nærer befolkningen – trods den relativt set forbedrede sikkerhedssituation - meget lidt tillid til, at regeringen kan yde dem den fornødne beskyttelse. Der er fortsat mange selvmordsbomber i Mogadishu og drab og overgreb bliver ikke efterforsket af politiet. Særligt i udkanten af Mogadishu er der mangel på politi. United Nations Department for Safety and Security understreger, at *“Somalia is not a post-conflict state; it is still an evolving conflict in the country.”*⁴⁶ Videre oplyser UN Human Rights Council⁴⁷, : *“In Mogadishu, which is largely under government control, the population continues to be subjected to human rights abuses, including by the Somali security forces. Targeted killings of journalists and other civilians have increased. Fourteen journalists have been killed since December 2011 in government-controlled areas, which the transitional government never investigated. Internally displaced persons have been subjected to rape and severe restrictions on their access to food and shelter.”*

*“On 29th January 2013, a suicide bombing was reported in Mogadishu at the premises of Prime Minister Abdi Farah Shirdon. He escaped unhurt, but six others were killed.”*⁴⁸

FN's Sikkerhedsråd udtrykte senest den 2. maj 2013 bekymring på det humanitære område i Somalia: *Beyond its focus on political matters, the Council also expresses concern at the ongoing humanitarian crisis in Somalia and its impact on the people of the country. It commends the efforts of the United Nations humanitarian agencies and other*

⁴⁴ LandInfo s. 13, 6. december 2012

⁴⁵ dansk/norsk ff-mission s 49, maj 2013

⁴⁶ dansk/norsk ff-mission, oktober 2012

⁴⁷ UN Human Rights Council: Interactive Dialogue With the Independent Expert on Somalia, Oral Statement Under Item 10, September 26, 2012

⁴⁸ ”Regional mixed migration summary for January 2013“, p. 3.

*relief organizations and aid workers in delivering life-saving assistance to vulnerable populations”.*⁴⁹

Sydlig og Centrale Somalia:

Der er ca 17.000 AMISOM tropper i det sydlige/centrale Somalia inkl Mogadishu, mens der skønnes at være ca 21.000 SNAF soldater i området. Forudsætningen for at undgå et ”sikkerheds-vacuum” i et tidligere al-Shabaab-kontrolleret område, er at SNAF efterfølgende kan levere politistyrker, militær og lokal administration, for i modsat fald risikerer man potentielle magtkampe i disse områder.⁵⁰

Der er tendens til en stigende utilfredshed med al-Shabaab blandt befolkningen i de al-Shabaab kontrollerede områder, dels fordi organisationen nu opkræver høje skatter hos bønderne grundet manglende indtægtskilder i organisationen og dels presser klanerne i områderne til at levere kombatanter til al-Shabaab.

Kismayo

Siden Al-Shabaab forlod Kismayo i september 2012 har Ras Kamboni militsen/tropper fra Kenya kontrolleret byen. Kenya blev umiddelbart herefter en del af AMISOM, hvorfor det derfor er AMISOM, som nu kontrollerer Kismayo. Siden januar 2013 er store dele af befolkningen begyndt at vende tilbage. Sikkerhedssituationen har været relativt god, men på grund af tilstedeværelsen af militser har der fortsat været potentielle trusler og primo juni 2013 udbrød der kampe mellem to selvbestaltede ledere af regionen. Mange er blevet dræbt og sårede og hundredevis er flygtet fra byen, hvor kampene er intense og der bliver skudt i gaderne fra pick-up trucks monteret med tunge våben.⁵¹ Af dansk/norsk fact-finding rapport, fremgår det, at *”UNDSS explained that it recently had met with Madobe, the head of the Ras Kamboni militia. Madobe had stated that Jubbaland would declare independence on 23 April 2013 – meaning that the State of Jubbaland would no longer be part of the Somali federation, but be an independent state like Somaliland. Relevant in this connection, is that Madobe recently had been in Nairobi for talks with the newly elected leadership of Kenya. However, what was discussed and agreed on during these talks, UNDSS had no information”,* mens derimod *”Representatives of an international agency, Mogadishu, had not heard of rumors that a Jubbaland administration would declare independence from Somalia and found it most unlikely that this would take place”.*

Merka/Middle Shabelle

Merka er kontrolleret af AMISOM og SNAF, men der forekommer fortsat ”hit and run attacks” i såvel Merka som Middle Shabelle. *”However, al-Shabaab is not able to attack Merka or Jowhar militarily. Since the*

⁴⁹ UN News Centre, 2. maj 2013

⁵⁰ dansk/norsk ff-mission s 35, maj 2013

⁵¹ BBC News, Africa, ”Somalia: Hundreds flee Kismayo as clashes reignite” 8. juni 2013

*summer offensive 2011, al-Shabaab has not had capacity for such operations. Al-Shabaab is now back to its roots as a militia, and is no longer able to stage large-scale military operations.”*⁵²

Brava/Lower Shabelle

*”The city of Brava as well as areas of the southern part of Lower Shabelle are controlled by al-Shabaab. It was added that al-Shabaab uses the seaport of Brava, but its port is only suitable for smaller boats”....”al-Shabaab controls approximately 50% of the rural areas in the southern part of Lower Shabelle. The cities and the main roads in this area are however controlled by AMISOM and the SNAF. Al-Shabaab’s control in Lower Shabelle is based on fear and suppression, and the fact that no one is fighting against it”.*⁵³ Primo juni 2013 rapporterede det, at 5 landmænd er blevet skudt af al-Shabaab i udkanten af Jawhar Town, som er beliggende midt i Lower Shabelle regionen. *”The reasons behind the killing have not yet been established yet and this creates fears to the residents living at the town. Government troops have been alerted at the region to provide security for the farmers living in Jawhar town.”*⁵⁴

Baido, Bay region

Der er både AMISOM tropper og etiopiske tropper i Baidoa. UNDSS oplyser at være *”surprised hearing the Diaspora representatives talking about the Ethiopians as ‘crusaders and occupiers’. The fact is that the SNG is completely dependent on Ethiopia to be in control over parts of Bay, Bakool and Hiraaan regions. UNDSS added that it has not noticed similar hostile attitudes towards Kenya. UNDSS emphasized that people from the Diaspora seems to be more radical in this respect than locals.”*⁵⁵

Hoddur, Bakool region

”AMISOM and the Ethiopian forces are pivotal in keeping al-Shabaab at bay. As an example of this Peter Klansoe referred to the recent incident when Ethiopian troops suddenly withdrew from the city of Hoddur in Bakool region. Immediately afterwards al-Shabaab took control of Hoddur”...”Regarding the recent withdrawal from Hoddur by the Ethiopian troops the representatives of an international agency, Mogadishu, explained that there are several theories regarding this. The withdrawal could be related to lack of funding and political support for the Ethiopian mission in Somalia. Others may say that it could also be a strong political message from Ethiopia to the SNG and the international community that Ethiopia will not accept interferences with its operations in Somalia. The withdrawal could also be a tactical maneuver to put pressure on AMISOM who should have taken responsibility of Hoddur much earlier. Now al-

⁵² dansk/norsk ff-mission s 40, maj 2013

⁵³ dansk /norsk ff-mission s 41, maj 2013

⁵⁴ <http://allafrica.com/stories/201306060202.html>

⁵⁵ dansk/norsk ff-mission s 42, maj 2013

*Shabaab has taken control over Hoddur.*⁵⁶ UNDSS mener, at Etiopien med tilbagetrækningen af deres tropper ønskede at sende et politisk signal til Mogadishu om, at etiopiske tropper ikke er en besættelsesmagt, men derimod bidrager til stabiliseringen i Somalia.⁵⁷

4.1 Kriminalitet og terrorvirksomhed

*“Al-Shabaab has never been very strong politically or militarily. However, it has not been challenged by any articulated resistance by other powers in Somalia, and it is only the armed forces of Ethiopia, AMISOM (Kenya is now part of AMISOM) which have been able to defeat al-Shabaab. These international forces have been successful in fighting al-Shabaab”*⁵⁸.

Da al-Shabaab som tidligere nævnt er under pres af såvel de nationale som internationale styrker og desuden er økonomisk pressede, er der en tendens til, at al-Shabaab nu snarere iværksætter ”spektakulære angreb”, som ikke kræver mange økonomiske ressourcer, men som i stedet har til formål at skabe stor opmærksomhed i såvel Somalia som i det internationale samfund. Den 14. april 2013 foretog al-Shabaab iflg. UNDSS et ”complex attack” (som involverer koordineret brug af 2 eller flere våbentyper) på Benadir Supreme Court, - et angreb som var begavet udtænkt, men ikke kompliceret at gennemføre, da først en gruppe al-Shabaab krigere var indenfor i retsbygningen.⁵⁹ Kort efter blev en konvoj med tyrkiske nødhjælpsarbejdere angrebet på vejen tæt ved lufthavnen. Mindst 30 mennesker omkom ved de to angreb.

Den 5. maj foretog al-Shabaab endnu et stort angreb, denne gang i Mogadishus travleste forretningsområde nær K4, hvor en selvmordsbomber kørte sin bil ind i en regeringskonvoj, som kørte med udenlandske nødhjælpsarbejdere. Mindst 10 mennesker omkom, heraf størstedelen civile, som sad i en minibuss, der tilfældigt passerede, da bomben sprang. Mange kilder omtalte allerede ultimo april 2013 rygter om et muligt al-Shabaab angreb i Mogadishu op til ”London Konferencen” den 7. maj 2013, idet al-Shabaab med et sådan angreb kunne sende et signal om at sikkerhedssituationen i Mogadishu langt fra er stabil og at al-Shabaab fortsat er til stede i Mogadishu⁶⁰

Den 19. juni 2013 foretog al-Shabaab endnu et angreb i Mogadishu, denne gang rettet mod en UN compound. Angrebet kostede 15 mennesker livet, og udover syv terrorister omkom fire somaliere, fire udlændinge samt en UNDP medarbejder. Samme dag udsendte UN en pressemeddelelse og havde bl.a. følgende kommentarer til angrebet: ”They commend the brave response to the attack by the Somali

⁵⁶ dansk/norsk ff-mission s 42, maj 2013

⁵⁷ dansk/norsk ff-mission s 43, maj 2013

⁵⁸ dansk/norsk ff-mission s 37, maj 2013

⁵⁹ dansk/norsk ff-mission s 23, maj 2013

⁶⁰ dansk/norsk ff-mission s 26, maj 2012

Armed Forces and the African Union Assistance Mission in Somalia (AMISOM)” ... og ”The Security Council underlined that terrorist acts in Somalia will not lessen its resolve to support the country's transition to peace and stability.”⁶¹

4.2 Checkpoints

Mange checkpoints er fjernet siden oktober 2012, men der findes fortsat illegale checkpoints i Lower Shabelle og i udkanten af Mogadishu, særligt langs med Mogadishu/Afgoye-vejen, hvor der bl.a. rapporteres om overgreb, chikane og afpresning begået af underbetalte SNAF soldater. Checkpoints kommer og går og det er fortsat “...a very big issue. When government forces are patrolling the streets, armed militias are not able to establish [illegal] checkpoints. However, once the government forces are out of sight, such [illegal] checkpoints appear”.⁶²

Generelt er bevægelsesfriheden markant øget og kvinder kan særligt om dagen frit bevæge sig rundt i Mogadishu. Befolkningen tager bussen, når de bevæger sig rundt i det sydlige/centrale Somalia, velvidende, at der er risiko for al-Shabaab's (eller andre kriminelle) bagholdsangreb ved vejene. Særligt SNAF eller repræsentanter fra det internationale samfund vil være i risiko ved sådanne bagholdsangreb. Det vil være forbundet med stor fare for en kendt/vestligt udseende person at køre på vejene fra Mogadishu til Baidoa og til Kismayo, idet al-Shabaab stopper køretøjer, mens almindelige somaliere kan tage bus og køre bil uanfægtet heraf. Sådanne baghold finder sted dagligt og hvis SNAF styrker, AMISOM eller SNG kører fra Mogadishu til Baidoa foregår det altid i konvoj.⁶³

4.3 Myndigheder

En samlet effektiv somalisk hær, et politikorps og et retsvæsen har ikke eksisteret siden 1991. Skønt der nu er etableret somalisk hær/politi, fremgår det af alle tilgængelige kilder, at myndighederne har meget vanskeligt ved at yde civilbefolkningen den fornødne beskyttelse mod overgreb og herudover rapporteres der, at også myndighedspersoner begår grove overgreb mod befolkningen. Der har i Somalia i årtier hersket en tradition for straffrihed, hvorfor gerningsmænd således meget sjældent bliver retsforfulgt, men blot risikofrit kan fortsætte deres ugerninger.⁶⁴

I Somalia er der tradition for at beskyttelse mod overgreb er overladt til den traditionelle

⁶¹ <http://www.unmultimedia.org/radio/english/2013/06/security-council-is-outraged-by-attack-on-un-compound-in-mogadishu/>

⁶² dansk/norsk ff-mission s 48, maj 2013

⁶³ dansk/norsk ff-mission s 49, maj 2013

⁶⁴ Amnesty International, maj 2013

klanbeskyttelse. I takt med at klansystemet imidlertid er mere eller mindre trådt helt ud af kraft i Mogadishu, har civilbefolkningen der i realiteten ingen mulighed for beskyttelse, medmindre man kender nogle indflydelsesrige personer eller har økonomi til at købe sig til beskyttelse.

4.3.1 Hær

Da TFG etableredes, så denne det som en af sine største udfordringer at danne en somalisk hær, som skulle være stor, veltrænet og veludstyret. Nogle af klanmilitserne har traditionelt støttet TFG, men efterhånden som tilliden til TFG blev mindre og mindre, blev den militære støtte også begrænset. Der rapporteredes om store organisatoriske problemer indenfor TFGs militære struktur, om interne stridigheder og magtkampe blandt de øverst rangerede, og der syntes ingen officielle kommandoveje at være.

The African Union (AU) indsatte i 2007 fredsbevarende styrker i Somalia efter en appel fra den daværende præsident: *"As the [Transitional Federal Government] TFG came under serious threat the President of the TFG appealed for international help, and in 2007 the African Union (AU) deployed its peacekeeping forces known as African Union Mission in Somalia (AMISOM) in Mogadishu. AMISOM's mandate was originally for a six months period, but this period has been extended repeatedly and AMISOM is still the major military force operating in S-C Somalia"*⁶⁵ og den 6. marts 2013 blev AMISOM endnu engang forlænget med et år.⁶⁶

UNDSS oplyser, at AMISOM således fortsat er til stede i Mogadishu, om end de tidligere 12.000 soldater, som skulle fokusere på sikkerheden i hovedstaden i 2012 var reduceret til blot 400 soldater. AMISOM patruljerer gaderne i militærbiler i modsætning til regeringssoldater, som opererer til fods.⁶⁷

Al-Shabaab er de senere år kommet under øget pres af AMISOM og i august 2011 foretog Al-Shabaab derfor en såkaldt taktisk tilbagetrækning fra Mogadishu og har ikke længere den militære kontrol over Mogadishu. AMISOM samt tropper fra TFG, Etiopien og Kenya indledte en offensiv i andre dele af det sydlige og centrale Somalia, hvorfor al-Shabaab også har mistet kontrollen over andre dele af det sydlige Somalia. Imidlertid synes der som følge heraf at være opstået et politisk vaccum, idet den politiske udvikling i landet ikke har udviklet sig med helt samme hast.⁶⁸ UNDSS i Mogadishu oplyser, at

⁶⁵ UK Home COI, 17. august 2012

⁶⁶ UN News Centre, 2. Maj 2013

⁶⁷ dansk/norsk FF-mission, p. 12, 17-28. oktober 2012

⁶⁸ UK Home COI, 17. august 2012

SNAF har skudt civile, som har nægtet at betale pengeafpresning og gennem de seneste 6 måneder har SNAF (fortsat) røvet nødhjælpsforsyninger og har endog skudt efter IDP's for at få adgang til denne nødhjælp, om end sådanne episoder var hyppigere forekomne tidligere.⁶⁹ Medio marts 2013 blev 20 al-Shabaab fanger dræbt og man mener, at det var SNAF og somaliske sikkerhedsstyrker, som stod bag for bevidst at få myndighederne til at fremstå handlekraftige.⁷⁰

Somalia har fortsat ikke en velfungerende hær, idet SNAF mangler både uddannelse, viden og våben og AMISOM lader endnu ikke SNAF operere alene. Herudover oplyser flere kilder, at SNAF soldater begår røverier og andre alvorlige overgreb på civilbefolkningen.⁷¹ UNDSS oplyser, at mange af disse kriminelle handlinger skyldes manglende aflønning af SNAF, hvilket ikke kun er tilfældet i Mogadishu, men i hele Somalia. SNAF er ikke en homogen hær, soldaterne refererer til forskellige kommandanter, som kan være loyale overfor bestemte klaner. Det er dog ikke nødvendigvis SNAF soldater der står bag alle overgreb begået af SNAF-uniforms klædte soldater, idet både al-Shabaab og andre kriminelle optræder i disse uniformer.⁷²

Kilder⁷³ (UNDSS Mogadishu/Nairobi kan dog ikke bekræfte dette) oplyser, at præsidenten for nyligt har beordret ca 1000 specialtrænede tropper, "Mogadishu Security Brigade" indsat i Mogadishu i løbet af maj/juni 2013. Hensigten er, at disse tropper skal bidrage til at sikre freden i hovedstaden, begrænse al-Shabaabs indflydelse og bekæmpe organisationens "sleeping cells" i byen.

Hvad angår de områder i det sydlige og centrale Somalia, som for nyligt er blevet befriet for al-Shabaab, forklarer SAACID: *"that the situation in many of the newly liberated areas [in S/C Somalia] are characterized by government military units operating without local soldiers; and many of whom had not been paid for the last six months; and who are extorting and looting, and not providing security; and on the other hand, local militias setting up their own systems of law and order, traditional justice, etc."*⁷⁴

4.3.2. Politi

TFG havde planer om at danne et velfungerende, -uddannet og -udstyret politikorps, men planerne om politikorpsets udvikling gik lige så dårligt som dannelsen af en hær. TFG har haft vanskeligt ved at rekruttere, idet alle politifolk har været mål for oprørsgrupperne og dermed i høj risiko for at blive

⁶⁹ dansk/norsk FF-mission, s 14, maj 2013

⁷⁰ dansk/norsk FF-mission, s 14, maj 2013

⁷¹ dansk/norsk FF-mission, s. 7 og s 17, 17-28. oktober 2012

⁷² dansk/norsk ff-mission s 16, maj 2013

⁷³ dansk/norsk ff-mission s 21, maj 2013

/http://sabahionline.com/en_GB/articles/hoa/articles/features/2013/05/02/feature-02

⁷⁴ dansk/norsk ff-mission s 49, oktober 2012

dræbt på grund af deres (indirekte) støtte til TFG udtrykt gennem valg af profession. Herudover har der ikke været de fornødne ressourcer til at føre kontrol over og styre politistyrkerne og basal infrastruktur og logistisk support har langt fra været tilstrækkelig⁷⁵.

I et forsøg på at optræve eventuelle tilknytninger til al-Shabaab, foretager politiet masse-anholdelser, hvor hundredvis af (ofte helt unge) mænd bliver tilbageholdt og afhørt og langt størstedelen bliver løsladt igen samme dag. UN Agency, Nairobi⁷⁶ har indgået en aftale med Indenrigsministeriet om, at mindreårige, som bliver arresteret af SNAF og sikkerhedsstyrkerne, straks skal løslades og afleveres til UN Agency, men der er imidlertid rapporteret om mindreårige, som er blevet tilbageholdt i uge- og månedsvis og børn og voksne er ikke adskilte. Mange unge mænd bliver fængslet i lange perioder uden egentlige sigtelser og ofte er eneste mulighed for løsladelse, at familien betaler bestikkelse.⁷⁷

Hvad angår fængselsfaciliteterne, forklarer en international organisation, at *“the state of government structures, especially the detention and prison facilities are in a very poor state. The government does not even have a budget for keeping up detention and prison facilities. These would be an important, and almost certainly neglected, area of potential investment for donors for the coming years, anticipating plenty of challenges in the security sector.”*⁷⁸

I april 2012 besøgte “the UN Independent Expert” fængsler i såvel Puntland, Somaliland som det sydlige/centrale Somalia (herunder Mogadishu Central Prison) og fandt, at der var foretaget et stort antal ulovlige og arbitrære anholdelser, at kvinder og unge piger blev tilbageholdt for ikke at adlyde deres familier/ægtefæller og forholdene i fængslerne var “close to inhumane” Fængselsforholdene i de af al-Shabaab kontrollerede områder menes at være meget ringe.⁷⁹

I alle dele af Somalia bliver overgreb af politi og militær sjældent efterforsket og denne sædvane med straffrihed er fortsat en stor udfordring i landet.⁸⁰

Herudover har politistyrkerne generelt fremstået som ineffektive, underbetalte og korrupte. Antallet af overgreb fra politiets side er faldende, især efter Afgoye korridoren blev overtaget af regeringsstyrker, men umiddelbart efter et al-Shabaab angreb, nærer civilbefolkningen ekstra stor frygt for politiet, idet

⁷⁵ US State Country Report on Human Rights Practices 2012, litra d

⁷⁶ anonym kilde, jf dansk/norsk ff-mission, maj 2012

⁷⁷ dansk/norsk ff-mission s 15, maj 2013

⁷⁸ dansk/norsk ff-mission s 49, oktober 2012

⁷⁹ US State Country Report on Human Rights Practices 2012 litra c

⁸⁰ US State Country Report on Human Rights Practices 2012, litra d

myndighederne da er frustrerede og skyder vilkårligt omkring sig.⁸¹

UNDP faciliterer derfor træning og udvikling af en somalisk politistyrke i alle tre regioner af Somalia, idet den grove, organiserede kriminalitet er uforenelig med fred og regional stabilitet i Somalia. UNDP oplyser i januar 2013 at *"12,000 officers have received basic police training (5,000 in Somaliland, 1,500 in Puntland and 5,300 in South Central Somalia.)"*

4.3.3. Retsvæsen

Der er nu en smule mere lov og orden i Mogadishu end i begyndelsen af 2012, men der er fortsat en del distriktskommandanter (DC's), *"who undertake their own business"*.⁸² UNHCR er af den opfattelse, at der vil gå lang tid, inden man i Somalia vil opleve et fair, effektivt og velfungerende retssystem.⁸³ Hverken i Mogadishu eller i det øvrige Somalia findes dette i dag. Anmeldelser om seksuelle overgreb bliver sjældent efterforsket og pga manglende ressourcer bliver gerningsmændene sjældent retsforfulgt.

I starten af 2013 anmeldte en kvinde en voldtægt begået af regeringssoldater og såvel kvinden som den journalist, som dækkede sagen blev fængslet og begge idømt et års fængsel, *"for charges of having insulted national institutions and having made wrongful accusations."* ...UN Secretary-General Ban Ki-moon expressed his disappointment at the sentence and called upon the Somali government to investigate all charges of sexual violence"⁸⁴ og begge blev senere frifundet. Denne sag fik antallet af voldtægtsanmeldelser i Mogadishu til at falde. Det internationale samfund fandt, at denne sag *"has highlighted problems with the Somali judicial system, including the length of pre-charge detention, access to lawyers, inconsistencies between charges, convictions and appeal verdicts, and freedom of expression."*⁸⁵

Generelt nærer befolkningen meget lidt tillid til retssystemet og såvel Benadir Court som Benadir Supreme Court fungerer, men er begge plaget af korruption⁸⁶ og *"the Somali security and justice system lacks the capacity to investigate cases competently or to prosecute the offenders."*⁸⁷

I takt med at flere er begyndt at vende tilbage bliver der flere og flere tvister om jord, og ejendomme og her er der fortsat ingen hjælp at hente i retssystemet, og det er snarere *"den stærkeste, der vinder"*. Det er teknisk set muligt at bringe en privatretlig konflik for retten, men højst sandsynligt vil retten henvise

⁸¹ dansk/norsk FF-mission, s 15, maj 2013

⁸² dansk/norsk ff-mission s 16, maj 2013

⁸³ dansk/norsk ff-mission s 44, maj 2013

⁸⁴ Germany: Federal Office for Migration and Asylum, s 5, 11. februar 2013

⁸⁵ UK Foreign & Commonwealth Office, Annual Report on human rights situation 2012

⁸⁶ dansk/norsk ff-mission s 44, maj 2013

⁸⁷ UK Foreign & Commonwealth Office, Annual Report on human rights situation 2012

sagen til ældre klanmedlemmer i stedet, hvilket oftest også er en løsning, som man foretrækker i forsøget på at undgå at få sin sag behandlet ved en korrupt domstol. I tilfælde af jord-tvister, så vil retten aldrig lægge adkomst-papirer til grund.⁸⁸

Somalia har et traditionelt retssystem, kaldet *xeer*⁸⁹, (udtales hæ·r) som bruges til at løse konflikter mellem de forskellige klaner og mellem subklaner. Selvom disse traditionelle domstole har deres rod helt tilbage i tiden før religionernes ankomst til landet, er de meget influeret af islamisk tankegang. Således vil kvinder aldrig kunne vælges som medlemmer af *xeer* og har ikke taleret overfor *xeer*. Hvis en person dømmes til at betale erstatning til en kvinde, vil størrelsen af erstatningen blive udmålt til det halve af en tilsvarende erstatning til en mand. *Xeer* er i store dele af Somalia fortsat et respekteret retssystem, skønt det kan være vanskeligt at bevare i et samfund under udvikling. *"The erosion of the authority of clan elders, however, has made the application of Xeer difficult. Nevertheless, many Somalis feel that, given the widespread respect for Xeer, its principles could still be usefully applied. Islamic law has also been used widely as a means of resolving disputes. There are, however, significant disagreements with regard to its proper interpretation and practical application."*⁹⁰

I de oprørsgruppe-kontrollerede områder i det sydlige og centrale Somalia har Al-Shaabab nedsat egne Shari'a domstole for at kunne håndhæve deres egen - markant mere - yderligtgående fortolkning af Islam. Læs mere herom nedenfor i afsnit 4.6.

I Puntland, hvor der har eksisteret et fungerende retssystem rapporteres der nu om vilkårlige fængslinger og unfair trials. *"In Puntland there were reports the administration intervened in and influenced cases, particularly those involving journalists. Despite these courts having some functionality, they lacked the capacity to provide equal protection under the law."* ... *"In Puntland clan elders resolved the majority of cases using customary law known as 'Xeer.' Those with no clan representation in Puntland were subject to the administration's more formalized judicial system."*⁹¹

4.3.4 Klanbeskyttelse

⁸⁸ dansk/norsk ff-mission s 44, maj 2013

⁸⁹ *Xeer* består af mellem 2 og 10 ældre mænd, altid samme antal fra de to klaner, og disse er valgt af deres underklaner. De skal bevise deres duelighed, før de får fast plads i *xeer*. De skal kunne retspraksis, dvs. huske, hvordan tilsvarende konflikter er blevet afgjort tidligere, forhandle mellem de stridende parter, afsige domme og skabe fred. Dette sidste betegnes som deres vigtigste funktion.

⁹⁰ "United Nations support to end human rights abuses and combat impunity in Somalia" Report of the Secretary-General, paragraph 35, 21. september 2012

⁹¹ Country Report on Human Rights Practices 2012 – Somalia, Executive Summary, paragraph e

Ifølge UN er risikoen for overgreb i Mogadishu ikke længere forbundet med hvilken klan man tilhører, i.e. man vil som udgangspunkt ikke være i større risiko fordi man tilhører en svag klan eller en etnisk minoritetsgruppe.⁹² Klanen er nu snarere blevet en social struktur end en beskyttelsesstruktur, - en udvikling som muligvis er sket i lyset af de tidligere klankonflikter samt konflikter mellem forskellige krigsherrer og militser. Somaliere tilhørende samme klan stoler ikke længere automatisk på hinanden. Politiet er imidlertid heller ikke i stand til at beskytte befolkningen, hvilket befolkningen i øvrigt heller ikke nærer illusioner om. Ingen vil som udgangspunkt være i risiko i Mogadishu alene pga tilhørsforholdet til en bestemt klan, men dette kombineret med andre faktorer (fx IDP'S) kan betyde, at man vil være i risiko, jf UNHCR.⁹³

Skønt man ikke længere spørger til hinandens klantilhørsforhold, så er klanbeskyttelse ikke helt uden betydning. Mogadishu domineres hovedsagligt af to klaner: Abgal og Habr Gedir, som begge har stor interesse i den finansielle udvikling og forretningsaktiviteter. Jo større indflydelse man har, jo mere vil man være i risiko og jo større behov vil man have for klanbeskyttelse. Mindre klaner og minoritetsgrupper vil derimod være nødsaget til at søge myndighedernes beskyttelse.⁹⁴ En forretningsmand i Mogadishu oplyser, at sikkerhed ikke har noget med klan tilhørsforhold at gøre, men at det derimod handler om penge, idet retssystemet er korrupt. Samme kilde oplyser, at klaner kun har betydning i forbindelse med forretning, ægteskab, respekt og arbejde.⁹⁵

Mulighed for klanbeskyttelse kan således fortsat være afgørende for den enkelte somaliers beskyttelse, men hvor den enkelte tidligere kunne regne med sin klans beskyttelse i henhold til relativt præcise traditionelle normer, har mange års og ikke mindst den sidste tids krig og uroligheder betydet, at også denne mulighed er blevet kraftigt svækket. Beskyttelse afhænger i vidt omfang af den enkelte persons konkrete baggrund, om man lever med sin klan eller ej, hvilke familieforhold, der er til hvilke klanundergrupper, hvilken position man konkret har inden for klanen, og hvor loyal man opleves.

Selv hvor traditionel ret implementeres effektivt af klanerne vil der ikke nødvendigvis være tale om effektiv beskyttelse mod krænkelse af menneskerettighederne. Således krænker disse retssystemer og normer på mange områder den enkeltes menneskerettigheder og er i vidt omfang, for eksempel for kvinders og minoriteters vedkommende, stærkt diskriminerende.

⁹² dansk/norsk ff-mission s 31, maj 2013

⁹³ dansk/norsk ff-mission s 32, maj 2013

⁹⁴ dansk/norsk ff-mission s 33, maj 2013

⁹⁵ dansk norsk ff-mission s 34, maj 2013

4.4 Ytringsfrihed

Af UN fremgår det, at *"Democratic freedoms, including the freedom of opinion and expression, were restricted throughout Somalia. In such a repressive environment, all parties, State or non-State, sought to control and restrict the scope of freedom of opinion and expression on grounds ranging from protection of the national interest, State security through to public morality. It affected the work of, inter alia, journalists, who in all parts of Somalia were subjected to harassment, intimidation, unlawful or arbitrary arrest and detention at the hands of both Government authorities and/or militia groups. Several journalists received threats to life or were assassinated because of their work and the information they disseminated."*⁹⁶ Læs mere herom i afsnit 5.1 nedenfor. Somalia er blevet et af de farligste lande i verden for journalister, - I 2012 blev 18 journalister dræbt og der rapporteres om overgreb, trusler og intimidering af journalister.⁹⁷

4.5 Tvangsrekruttering

Tvangsrekruttering til klanmilitser sker i form af, at de enkelte klaners ældre udskriver medlemmer af den pågældende klan til militserne, når der skønnes at være behov herfor. Mindreårige risikerer at blive tvangsudskrevet. Al-Shabaab tvangsrekrutterer ikke længere i Mogadishu i større udstrækning, men betaler sig i stedet fra at personer udfører angreb på deres vegne, spionerer eller indkræver skatter for dem. Tvangsrekruttering finder fortsat sted i de al-Shabaab kontrollerede områder i det sydlige og centrale Somalia.⁹⁸

4.6 Personer, som af islamiske grupper ikke opleves at leve i henhold til islams foreskrifter

I det sydlige og centrale Somalia rapporteres der om, at man lever i konstant frygt for at blive opfattet som opponert til Al-Shabaabs dekret om korrekt islamisk opførsel. Al-Shabaab har nedsat Shari'a domstole, for at kunne håndhæve det meget restriktive kodeks for korrekt optræden og straffen for ikke at følge dette kodeks er meget streng. *"In particular, the application by Al-Shabaab of extreme measures and punishments under sharia law violate international human rights law. Cases of extrajudicial executions and the corporal punishment of citizens, including amputation and flogging, on the basis of a strict interpretation of sharia law in criminal cases, in violation of the Somali Penal Code and of international human rights law, are common and carried out with impunity."*⁹⁹

⁹⁶ UN Report of the independent Expert on the situation of human rights in Somalia, litra 75, 22. august 2012

⁹⁷ <http://www.refworld.org/docid/517510eb4.html>

⁹⁸ dansk/norsk ff-rapport, s 27, oktober 2012

⁹⁹ United Nations support to end human rights abuses and combat impunity in Somalia, Report of the Secretary-General paragraph 36, 21. september 2012

5 SÆRLIGT UDSATTE GRUPPER

5.1 Journalister

Ifølge flere kilder er journalister i særligt stor risiko for overgreb af al-Shabaab, idet disse beretter om grusomheder begået af al-Shabaab, og "if you don't share al-Shabaab's views and you don't want to be their mouthpiece, you are targeted." Al-Shabaab har via internettet officielt erklæret journalister som deres fjende og siden den markant forværrede situation for journalister, har mange forladt landet. *"A former editor claimed that since al-Shabaab has lost the conventional warfare, and having turned to asymmetric warfare and terrorism, journalist were actually more exposed. Al-Shabaab can infiltrate and their sympathizers can operate in all parts of the city. Before august 2011 you had clear frontlines and less infiltration in areas outside al-Shabaab control."*¹⁰⁰

En kilde oplyser, at journalister frygter regeringen endnu mere end de frygter al-Shababb, og det største problem for journalister i Mogadishu er korruption og hvis man vælger at skrive herom, herunder at penge til aflønning af soldater- og politistyrker ender i de forkerte lommer, så er man i særligt stor risiko, - ikke fra regeringen som helhed, men fra individer indenfor systemet.¹⁰¹ National Union of Somali Journalists NUSOJ) skriver i deres årsrapport, at *"Eighteen media practitioners were murdered in 2012, while five journalists were wounded. 30 journalists were arrested and detained in different periods in the year under review."*¹⁰²

5.2 Folk med tilknytning til internationale organisationer/menneskerettighedsforkæmpere

Ifølge kilder¹⁰³ er ansatte i – eller blot med tilknytning til - internationale organisationer i risiko for angreb af al-Shabaab. Ved det voldsomme selvmordsangreb i Mogadishu den 5. maj 2013, var der bl.a. udenlandske hjælpearbejdere blandt ofrene.

Også advokater og andre, som arbejder med menneskerettigheder, er i al-Shabaabs søgelys.

5.3 Regeringsmedlemmer/ politikere/offentligt ansatte

Parlamentsmedlemmer og andre involveret i den politiske proces frygter angreb af al-Shabaab og også familiemedlemmer til denne gruppe af statslige/offentlige ansatte er i risiko. *"According to UNDSS, Mogadishu, the hit and run attacks by al-Shabaab are only directed against government affiliates and institutions like the police and the SNAF."*¹⁰⁴

¹⁰⁰ dansk/norsk ff-mission, s. 37, oktober 2012

¹⁰¹ dansk/norsk ff-mission, s. 36, oktober 2012

¹⁰² NUSOJ: Annual Press Freedom Report 2012, s 5

¹⁰³ dansk/norsk ff-mission s 39, oktober 2012

¹⁰⁴ dansk/norsk ff-mission s 9, maj 2013

5.4 AMISOM

“Regarding IED¹⁰⁵ attacks UNDSS, Mogadishu, explained that remote controlled IED attacks or roadside bombs tend to target AMISOM, SNAF and convoys and such attacks sometimes result in the killing of civilians, i.e., collateral damage”....“From time to time there are also mortar and other indirect fire attacks, and in early April 2013 there was a mortar attack on the Mogadishu stadium. This stadium is occupied by AMISOM.”¹⁰⁶

5.5 Forretningsfolk/folk som ønsker at ændre/udvikle Somalia

Et granatangreb på et bryllupsselskab i Hodan i oktober 2012 er et eksempel på al-Shabaabs modvilje mod civile borgeres ønske om at vende tilbage til et det mere ”normale” liv i Somalia. Forretningsfolk, sportsarrangører af større begivenheder og også ejere af hoteller og restauranter er i risiko. I august 2012 blev ”Jezira Restaurant” sprunget i luften af selvmordsbombere.¹⁰⁷

5.6 Klaner

Som omtalt ovenfor under afsnit 4.3.4 oplyser diverse kilder, at klanbeskyttelse ikke længere er så relevant i Mogadishu, mens klanstrukturen udenfor hovedstaden fortsat er af afgørende betydning. Personer, der tilhører en anden klan end den stedligt herskende, det være sig en anden af de store klaner, en mindretalsklan eller personer helt uden klantilhørsforhold, har en meget svær tilværelse. De udelukkes effektivt fra alle regeringsinstitutioner og diskrimineres i forhold til arbejde, retssager og offentlig service som for eksempel sundhedsvæsen og undervisning, ligesom de ofte har begrænset adgang til vand. Disse mindretal udsættes også ofte for chikane, fornærmelser, nedsættende behandling, overfald, mishandling og drab. Ægteskab på tværs af klantilhørsforhold er ligeledes ildeset.

5.7 Somaliske kvinders situation

Kvinderne er ofte de eneste, der har indtægtsgivende arbejde og brødføder dermed familierne i Somalia, men de har meget lidt magt og indflydelse i samfundet. Der er en overvældende patriarkalsk kultur i landet. Polygami er lovligt og meget almindeligt, mens polyandri er ulovligt og ikke praktiseres. Hvis kvinder/unge piger ikke adlyder deres ægtefæller/familier risikerer de at blive tilbageholdt i landets fængsler.¹⁰⁸

I forbindelse med nedsættelse af den nye regering blev der imidlertid udpeget to kvindelige ministre og

¹⁰⁵ Improvised Explosive Device, a homemade bomb constructed and deployed in ways other than in conventional military action. It may be constructed of conventional military explosives, such as an artillery round, attached to a detonating mechanism. Roadside bombs are a common use of IEDs.

¹⁰⁶ dansk/norsk ff-mission s 9, maj 2013

¹⁰⁷ dansk/norsk ff-mission s 38, oktober 2012

¹⁰⁸ US State: Country Report on Human Rights Practices 2012, litra c

13% af det nye parlament består af kvinder.¹⁰⁹ Der har de senere år været en tendens til, at kvindegrupper i dele af Somalia er begyndt at kæmpe for ligestilling for kvinder og for kvinders aktive deltagelse i politik.

5.7.1 Diskrimination i retssystemet

TFG-lovkomplekset samt Somalilands grundlov forbyder kønsdiskrimination, men kvinders rettigheder respekteres på ingen måde. Vold mod kvinder er meget udbredt og foregår i praksis straffrit, herunder også hustruvold, som nærmest er generelt accepteret. Både inden for sharia-retssystemet og ifølge traditionel retsopfattelse har mænd ret til at træffe, udøve og håndhæve afgørelser i familiekonflikter.

Døtre arver kun halvdelen af, hvad en søn arver. Blodhævn, dvs. drab kompenseres – når den dræbte er en kvinde – kun med halvdelen af det beløb, der skal kompenseres med ved drab på en mand. Enker har ifølge traditionen pligt til at gifte sig med sin afdøde ægtefælles (ældste) bror. Nægter hun at gøre dette, har den ”forsmåede” bror ret til at dræbe hende.

5.7.2 Seksuelle overgreb og risiko for kidnapning

Politi og militsmedlemmer voldtager ofte kvinder - sommetider i form af massevoldtægt - og voldtægt sker ofte i konflikter mellem klaner. Præsidenten erklærede ultimo november 2012,¹¹⁰ at gerningsmænd risikerede alvorlige straffe, herunder henrettelse. Der er forbud mod voldtægt i diverse lovgivninger; men disse har ingen reel virkning, idet voldtægtsmanden ofte ikke bliver dømt i de sjældne tilfælde, hvor overgrebet bliver anmeldt. Ofte undlader kvinden at fortælle om voldtægten af frygt for, at familien vil tvinge hende til at gifte sig med voldtægtsmanden og der rapporteres om gerningsmænd, som voldtager for på denne måde at sikre sig ægteskab med deres ofre. Kvinder, der nægter at gifte sig med deres gerningsmænd, risikerer udstødelse fra deres klan. Gifte kvinder, der voldtages, risikerer, at deres mænd insisterer på skilsmisse. Der er ingen lov mod voldtægt indenfor ægteskabet. Set i lyset af den almindelige forekomst af kønsbaseret vold, så vil kvindelige familieoverhoveder og enlige kvinder uden adgang til kernefamilie og klanbeskyttelse være i højere risiko, jf. UNHCR i Somalia.¹¹¹

Der rapporteres om voldtægt af somaliske kvinder og piger i flygtningelejre i bl.a. Kenya og sikkerhedssituationen for de internt fordrevne kvinder i Somalia er generelt meget dårlig. Voldtægter er

¹⁰⁹ United Kingdom: Foreign and Commonwealth Office, s. 3, 15. april 2013, <http://www.refworld.org/docid/517510eb4.html>

¹¹⁰ <http://www.refworld.org/docid/517510eb4.html>

¹¹¹ dansk /norsk ff-mission s 18, maj 2013

hyppigt forekommende, særligt hvis man tilhører en minoritetsklan, hvorfor kvinder i det nordlige Somalia, der tidligere er flygtet fra kampe og beskydninger i Mogadishu, nu ønsker at vende tilbage til Mogadishu i forsøg på at minimere seksuelle overgreb. 70% af de rapporterede voldtægter er sket blandt IDP's.¹¹²

Ifølge FN er antallet af seksuelle og kønsbaserede overgreb 3-4 dobbelt sidste år, mens antallet er faldet fra januar til marts 2013, - en nedgang, som FN mener kan tilskrives, at kvinder er blevet mere tilbageholdende med at anmelde seksuelle og kønsbaserede overgreb, fordi kvinderne ikke har tillid til at myndighederne reelt har evne og vilje til at efterforske og retsforfølge de skyldige. I december 2012 anmeldte en 27-årig kvinde at være blevet gruppevoldtaget af regeringsstyrker, mens hun boede i en IDP camp i Mogadishu, men hændelsen blev af politiet afvist som værende propaganda. En journalist interviewede i januar 2013 kvinden og de blev efterfølgende begge idømt et års fængsel for at have "konstrueret historien". Journalisten blev sigtet for *"insulting state institutions"*, and kvinden for *"insulting a political body"*¹¹³.

5.7.3 Omskæring (FGM)

Kvindelig omskæring (Female Genital Mutilation, FGM) finder sted i vidt omfang. Det skønnes, at 98% af alle somaliske kvinder er omskåret. Traditionelt er den form for omskæring, der praktiseres i Somalia, den såkaldte infibulation, altså den mest indgribende og amputerende form for omskæring. I Somaliland er kvindelig omskæring forbudt ifølge straffeloven, men praktiseres fortsat i vid udstrækning og retsforfølges ikke. I Puntland er kvindelig omskæring forbudt i visse nordøstlige dele af landet, men forbuddet bliver heller ikke der håndhævet. FN og NGOer har gjort et stort arbejde for at oplyse befolkningen om de fysiske og psykiske skader, der følger af omskæring; men der er ingen pålidelige rapporter om resultatet af disse oplysningskampagner. Et ukendt, men stort antal kvinder dør hvert år som følge af omskæring. I følge UNICEF har der været *"important changes on the policy level on abandoning FGM/C in Somalia. In 2012, the new Somali Constitution outlawed all forms of FGM/C. In line with the Constitution, a draft decree outlawing all forms of FGM/C is awaiting consensus from religious leaders before presentation to the Cabinet for approval. To date, a policy on FGM/C abandonment in northwest Somalia has been finalized, while work is ongoing to finalize policy in the northeast region."*¹¹⁴

5.7.4 Prostitution

¹¹² United Kingdom: Foreign and Commonwealth Office, s. 3, 15. april 2013,

¹¹³ Human Rights Watch, News Releases, 29. januar 2013

¹¹⁴ UNICEF, Somalia: "Towards abandoning female genital mutilation/cutting in Somalia for once, and for all" 27. februar 2013

Prostitution finder sted i vidt omfang og selv om det både er ulovligt og også traditionelt kulturelt er forbudt, rapporteres og retsforfølges det ikke.

5.7.5 Oprørsgruppers krav til korrekt islamisk levevis og fremtræden

I de al-Shabaab-kontrollerede områder rapporteres der om fængslinger pga mindre “forseelser” som rygning, lytten til musik, spille/se fodbold og ikke være iklædt hijab.¹¹⁵ Al-Shabaab stiller desuden strenge krav om, at kvinder skal være iført hijab, ikke må være iført bh, diverse kvinde-organisationer er blevet beordret lukket og for så vidt angår kvinders bevægelsesfrihed er der strenge restriktioner. I visse områder af landet kan det være forbundet med stor risiko for overgreb og kidnapning, hvis kvinder færdes alene udendørs.

5.8 Homoseksuelle

Der er meget få tilgængelige oplysninger om homoseksuelle og deres situation i Somalia. TFG-lovkomplekset forbyder diskriminering p.g.a seksuelt tilhørsforhold/overbevisning. Dette har dog aldrig vundet anerkendelse generelt. Homoseksualitet var ifølge den gamle straffelov – dvs. før 1991 - ulovlig, og homoseksualitet anses stadig for at være ulovligt. Samleje mellem to personer af samme køn kan straffes med fængsel i op til 3 år og dette synes at være strafferammen for homoseksuelle i Puntland og Somaliland. I det sydlige og centrale Somalia, derimod, er det reelt Shari’a, som regulerer, og i henhold hertil idømmes dødsstraf ved homoseksualitet og der rapporteres om henrettelser af både mænd og kvinder. Generelt har UNHCR vurderet, at homoseksuelle i Somalia vil være i risiko på grund af deres tilhørsforhold til en særlig social gruppe, i.e. deres seksuelle orientering, idet de ikke vil kunne tilpasse sig de gældende legale, kulturelle og sociale normer. Også indenfor familien ses der skævt til homoseksuelle, og de presses ofte til selvmord.

Department of State skriver *”There are no laws criminalizing homosexual acts. Sexual orientation was considered a taboo topic, and there was no public discussion of this issue in any region of the country. There were no reports of societal violence or discrimination based on sexual orientation.”*¹¹⁶

5.9 Børn

Der rapporteres fortsat om børnesoldater blandt regeringsstyrkerne og al-Shabaab benytter sig bla af børn ifm selvmordsangreb.¹¹⁷ og rekrutterer fortsat børnesoldater, (ca 80-100 rekrutteres per måned): *”The use of child soldiers by al-Shabaab continued. According to HRW, children in al-Shabaab training camps*

¹¹⁵ US State: Country Report on Human Rights Practices 2012, Somalia litra c.

¹¹⁶ United States Department of State, *2011 Country Reports on Human Rights Practices - Somalia*, 24 May 2012, available at: <http://www.refworld.org/docid/4fc75a61c.html> [accessed 12 June 2013]

¹¹⁷ dansk/norsk ff-mission s 37, oktober 2012

*underwent grueling physical training, inadequate diet, weapons training, physical punishment, and religious training, and had to witness the punishment and execution of other children. Al-Shabaab used children in combat, including by placing them in front of other fighters to serve as human shields, and also used them as suicide bombers. In addition, al-Shabaab used children in support roles such as carrying ammunition, water, and food; removing wounded and killed militants; gathering intelligence; and serving as guards. According to the UN, al-Shabaab recruited children as young as eight from schools and madrassas. These children were sometimes used to plant roadside bombs and other explosive devices. Somali press frequently carried accounts of al-Shabaab indoctrinating children at “dugsi” or schools and forcibly recruiting students into their ranks.”*¹¹⁸

Der er forsøgt iværksat nogle initiativer i forhold til børn, f.eks. den 8 august 2012, hvor FN og TFG underskrev en *“action plan on ending the killing and maiming children in the Horn of Africa country. However the government has taken few concrete measures to end the use of children in government and aligned groups. In addition children are still forcibly recruited and used in combat by al-Shabaab” ...*”*The plan is the second one signed between the TFG and United Nations that helps bring about measures to halt and prevent the violation of children’s rights. The first action plan – to end the recruitment and use of children by the Somali National Armed Forces – was agreed on by the TFG in July.”*¹¹⁹

Børnedødeligheden i Somalia er meget høj, idet 10% dør inden de fylder et år.¹²⁰ UNICEF oplyser videre: *“While, in 2012, Somalia saw positive movement in terms of politics, humanitarian access and food security, the majority of children continue to suffer some of the most severe vulnerabilities and deprivations in the world. Many are still out of reach of UNICEF support.”*¹²¹

Det vurderes, at ca. 21 % af alle børn i Somalia går i skole (ca. 15 % af alle piger og ca. 27 % af alle drenge). De fleste får dog kun få års skolegang, sjældent mere end til 5. klasse, og kun 10 % af de børn, der starter i skole, tager afslutningseksamen fra ”secondary school”, dvs. efter 12 års skolegang. Kun ca. 10 % af lærerne er kvinder, og det menes, at denne mangel på rollemodeller også er medvirkende til, at piger generelt får dårligere skolegang end drenge. Det vurderes, at ca. 25 % af befolkningen kan læse og skrive.

Børneprostitution finder sted, men bliver ikke anmeldt eller registreret, skønt det er forbudt i alle

¹¹⁸ US State ”Country report on Human Rights Practices 2012, Somalia” litra g

¹¹⁹ UN News Centre, 8. august 2012

¹²⁰ jf. UNICEF: http://www.unicef.org/infobycountry/somalia_statistics.html

¹²¹ UNICEF: The situation of women and children in Somalia

regioner.¹²² Der rapporteres om mange børn, der sendes til Djibouti, Malawi og Tanzania med henblik på børneprostitution. Generelt vurderes det, at "trafficking" af børn er et meget stort problem. Der er rapporteret om et stigende antal børn, der smugles ud af landet til familie eller venner for at arbejde eller tigge og sende penge tilbage til familien i hjemlandet.

Der er ingen tilgængelige rapporter om vold mod børn og misbrug af børn. Voldtægt af unge piger inden for familien er et meget stort problem, men da det anses som et familieproblem, anmeldes sådanne forhold ikke, de bliver sjældent registreret, og omfanget er derfor ukendt. Det vurderes imidlertid, at 17 % af alle piger bliver udsat for voldtægt fra familiemedlemmers side, mens tallet i flygtningelejre er ca. 33 %. Da tilfældene ikke registreres, modtager de unge piger ingen hjælp.

Der er ingen særlige ungdomsfængsler eller særlige procedurer, der følges, når børn eller unge retsforfølges. Der er eksempler på, at selv ganske unge idømmes hårde straffe, som de afsoner i fængsler sammen med ældre kriminelle. Der er en fortsat relativt udbredt tradition for, at forældre kan anbringe "problembørn" (på grund af disciplinære problemer) i fængsel - sammen med kriminelle - som et led i opdragelsen.

5.10 Kristne, andre ikke-muslimske minoriteter og konvertitter

"Puntland State and Somaliland...have their own constitutions that provide some protection for religious freedom, although both documents prohibit apostasy, conversion from Islam, and propagation of religions other than Islam. The trend in the Somaliland's and Puntland's authorities' respect for religious freedom did not change significantly during the year." Den i august 2012 vedtagne nye forfatning *"provides for freedom of religion, although it enshrines Islam as the state religion and prohibits proselytism for any religion other than Islam."*¹²³

Det formentlig meget lille kristne mindretal samt andre ikke-muslimske menigheder holder meget lav profil og udsættes jævnligt for chikane og det synes umuligt at leve et normalt liv, hvis man tilhører et religiøst mindretal. Skal man praktisere sin tro må dette ske i det skjulte for ikke at risikere forfølgelse. Igennem de seneste år er kristne og særligt somaliere, der er konverteret fra islam til kristendommen blev udsat for grove trusler af radikale islamiske grupper. *"There were reports of societal discrimination based on religious affiliation, belief, or practice. Conversion from Islam to another religion remained socially unacceptable. Those suspected of conversion faced harassment by members of their community."*¹²⁴

Det rapporteres desuden, at Al-Shabaab og andre oprørsgrupper foretager drab og halshugninger på

¹²² Department of State Country Report 2012, s 20 <http://www.refworld.org/docid/517e6dd61c.html>

¹²³ Department of State's "Somalia 2012 International Religious Freedom Report"

¹²⁴ <http://www.state.gov/j/drl/rls/irf/religiousfreedom/index.htm#wrapper>

ikke-muslimer, - der skelnes ikke umiddelbart her mellem kristne eller konvertitter til kristendommen; det afgørende er hvorvidt man er muslim eller ej. *"Al-Shabaab harassed and killed persons suspected of converting from Islam, and maimed and killed those who failed to adhere to its edicts."*¹²⁵ *Al-Shabaab persecuted minority Somali Christians in areas under its control, including executing suspected converts to Christianity. On November 15, 2012, al-Shabaab forces in Barava beheaded a 24-year-old man after accusing him of being a spy and a convert to Christianity. Al-Shabaab continued to harass and disrupt the operations of numerous secular and faith-based humanitarian aid organizations, and threatened the lives of and their personnel, accusing them of seeking to convert Somalis to Christianity.*¹²⁶

5.11 Menneskerettighedsorganisationer

Mange organisationer trak sig helt ud af landet eller formindskede deres tilstedeværelse, men nu er både lokale og internationale menneskerettighedsorganisationer eller grupper atter repræsenteret i Somalia, mens andre NGO'er opererer i Somalia fra nabolande, feks. Kenya. Disse organisationer har generelt arbejdet uden restriktioner og offentliggjort deres undersøgelser og rapporter, men på grund af de seneste års generelle forværring af sikkerhedssituationen har de ofte ikke været i stand til at undersøge forholdene. Flere kilder oplyser, at personer ansat i/eller tilknyttet internationale organisationer er i risiko for målrettede angreb af al-Shabaab, mens andre kilder oplyser, at risikoen består i "blot" at være det forkerte sted på det forkerte tidspunkt.¹²⁷

Danmark har ingen ambassade/konsulat i landet og de danske repræsentationer i andre lande i regionen har ikke mulighed for at følge konflikten i detaljer.

5.12 Klanmedlemmer involveret i blodhævn

Blodhævn, hvor én familie/klan dræber medlemmer af en anden familie/klan som hævn for et tidligere drab, udspringer af gamle æresbegreber. Såvel kvinder som mænd risikerer at blive involveret i sådanne kollektive hævn-mekanismer, som fortsat finder sted over hele Somalia. Ved sådanne konflikter vil klanmedlemmer være i risiko, men også personer, der tilhører andre klaner flygter ud af sådanne konfliktfyldte områder.

UNHCR har vurderet, at blodhævn kan udgøre forfølgelse, idet der er tale om en krænkelse af retten til liv. Når man skal vurdere risikoen og hvorvidt den er omfattet af Konventionen, så må man bl.a. se på omfanget af blodhævnen, i.e. om andre i familien er blevet dræbt/såret af medlemmer af den anden klan.

¹²⁵ <http://www.state.gov/j/drl/rls/irf/religiousfreedom/index.htm#wrapper>

¹²⁶ <http://www.state.gov/j/drl/rls/irf/religiousfreedom/index.htm#wrapper>, section II

¹²⁷ dansk/norsk ff-rapport s. 39, oktober 2012

5.13 Afhoppere fra al-Shabaab

Afhoppere *"are still at risk of severe retaliation by al-Shabaab, even if they are in Mogadishu,"*¹²⁸ men der rapporteres om færre drab på afhoppere efter juni 2012. Flere kilder rapporterer, at al-Shabaab nu ikke længere har kapacitet til at opspore samtlige menige afhoppede al-Shabaab krigere, men at disse fortsat vil være i risiko, mens profilerede al-Shabaab-afhoppere vil være i stor risiko."¹²⁹

UN har oprettet et antal lejre for afhoppere rundt omkring i det sydlige og centrale Somalia, inkl. i Mogadishu. Her tilbydes disse afhoppere, som oftest er unge mennesker eller mindreårige, hjælp for at undgå tvangsrekruttering. Også Indenrigsministeriet har med hjælp fra Norge oprettet en lejr, "Serendi Camp" beliggende i Mogadishu og denne lejr huser bla. ca 60 mindre-årige al-Shabaab afhoppere.¹³⁰

OCHA oplyser, at befolkningen generelt ikke ser skævt til tidligere al-Shabaab krigere, når blot de ikke har været højt profilerede indenfor organisationen. Ifølge UN agency er afhoppede børn derimod i risiko og selv hvis UN formår at lokalisere deres forældre, så vil børnene ikke kunne vende hjem, idet de af al-Shabaab vil blive opfattet som spioner for regeringen og derfor sandsynligvis blive dræbt af al-Shabaab, hvis de vender tilbage til forældrene.¹³¹

5.14 Internt fordrevne

På trods af den relativt forbedrede situation i Somalia er der fortsat mange somaliere, som lever som internt fordrevne (IDPs). UNHCR skriver i april 2013: *"Despite these achievements, between 1.1 million and 1.36 million Somalis were still living in internal displacement as of December 2012. UNHCR and its partners estimated that there were around 920,000 IDPs in south-central Somalia, 130,000 in Puntland and 84,000 in Somaliland. Most of the people identified as displaced are believed to have fled armed conflict or generalised violence, and many have done so a number of times...The majority of IDPs are from Mogadishu and the surrounding area, and many have taken refuge in informal settlements around Afgoye."*¹³² Og videre fremgår det af samme rapport, at *"Despite some progress towards the achievement of durable solutions for protracted IDPs in Puntland and Somaliland, the displaced population in Somalia as a whole remains vulnerable and faces food insecurity and a wide range of protection problems. The protracted armed conflicts have been characterised by a lack of accountability, with violations of international humanitarian law and human rights abuses committed by all parties. They have reportedly attacked IDP camps, perpetrated widespread sexual and other gender-based violence, forcibly recruited internally displaced children and fought each other near civilian settlements. IDPs' health situation remained critical in 2012 with most outbreaks of*

¹²⁸ dansk/norsk ff-mission s. 36, maj 2013

¹²⁹ dansk/norsk ff-mission s. 33, oktober 2012

¹³⁰ dansk/norsk ff-mission s. 34, maj 2013

¹³¹ dansk/norsk ff-mission s. 56, oktober 2012

¹³² Global Overview 2012: People internally displaced by conflict and violence – Somalia, 29. April 2013

contagious diseases coming in areas hosting displaced people. Developments such as increased security, an improving economy and urban migration led to an increase in forced evictions of IDPs in urban centres across the country such as Mogadishu, Hargeisa and Bosaso. A number of the most vulnerable victims were unable to seek refuge elsewhere because of their limited resources."

Amnesty International skriver i april 2013: *"The situation in IDP settlements both within and outside Mogadishu is dire. IDPs remain extremely vulnerable to ill-treatment as a result of violence and sexual violence, and suffer ongoing human rights abuses. Sexual and other gender-based violence against women and girls is reported to be endemic. The United Nations report that there were at least 1,700 cases of rape in IDP settlements in 2012, with at least 70 per cent of these being carried out by armed men in government uniforms. According to the United Nations, 800 cases of rape were reported between September and November 2012, since the new administration has been in place."*¹³³

Somalia har (ultimo 2012) ingen lovgivning hvad angår internt fordrevne: *"Somalia had signed but not ratified the Kampala Convention as of the end of 2012. The country has no national legal or policy framework on internal displacement yet, but the authorities in Puntland adopted a policy on IDPs, and the Somaliland administration was in the process of developing one."*¹³⁴

NGO'er og UN i Mogadishu samarbejder med SNG vedrørende IDP's, men *"SNG and its ministries are still too weak to properly address this problem. The SNG is not yet to be considered as a functional partner in its cooperation with the NGO and the UN."*¹³⁵ Selv i regeringskontrollerede IDP lejre finder dagligt alvorlige overgreb sted, af såvel SNAF som politi, og gerningsmændene bliver ikke retsforfulgt.¹³⁶

6 SUNDHED OG SYGDOM

Adgangen til hospitaler og sundhedsvæsen er særdeles utilstrækkelig. Mange klinikker blev bestjålet under krigen, sundhedspersonalet flygtede, sundhedsvæsenet blev nedprioriteret, og ingen ressourcer blev tilført. Det vurderes, at ca. halvdelen af befolkningen end ikke har adgang til den mest elementære sygdomsforebyggelse og helbredelse. Der findes nogle få, dyre private hospitaler og klinikker i landet, men for størstedelen af befolkningen er disse ikke reelle behandlingsmuligheder. Behandling af psykiske sygdomme er stort set ikke-eksisterende, idet der kun findes ét offentligt behandlingssted i landet for

¹³³ Amnesty International, maj 2013, - kan vi overhovedet referere hertil???

¹³⁴ Global Overview 2012, 29. April 2013

¹³⁵ dansk/norsk ff-mission s 46, april 2013

¹³⁶ dansk/norsk ff-mission s 47, maj 2013

psykiske sygdomme.

I takt med at situationen i Somalia er blevet relativt forbedret, begynder man fra myndighedernes side at overveje forebyggende sundhedspleje i form af vacciner, idet børn i Somalia dør af sygdomme, som er udryddet i resten af verden.¹³⁷ Fokus på børn og mødres sundhedstilstand er 2 af 8 målsætninger for UN Millennium Development¹³⁸

FN's organisation for Fødevarer og Landbrug (FAO) estimerede i december 2012, at ca. 3.8 mio. somaliere har behov for humanitær bistand, *"due to the lasting effects of the 2011 famine, climate-induced shocks, conflict and political instability, compounded by lack of access to basic social services."*¹³⁹

7 DANSK ASYLPRAKSIS

7.1 Oprindelig praksis fra 1991-2002

Efter at oprørere i begyndelsen af 1991 tvang den somaliske præsident på flugt, modtog Flygtningenævnet en række oplysninger om forholdene i Somalia, hvorefter det fremgik, at det måtte anses for ganske uafklaret, hvem der kontrollerede landet eller dele heraf. På denne baggrund påbegyndte Flygtningenævnet i april 1991 en praksis, hvorefter asylansøgere fra alle dele af Somalia blev anerkendt som de facto-flygtninge og i de allerfleste tilfælde meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 2. Nævnet fandt således, at det på baggrund af den usikre og uafklarede situation i Somalia ikke burde kræves, at asylansøgerne vendte tilbage dertil. Nogle blev anerkendt som konventionsflygtninge og blev meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1.

Denne praksis fortsatte uændret indtil 1996. På dette tidspunkt var indtrådt en relativ stabilitet i de to nordlige regioner, Somaliland og Puntland¹⁴⁰, og Flygtningenævnet ændrede praksis for så vidt angår asylansøgere fra disse områder. Herefter blev der kun meddelt asyl til ansøgere fra denne gruppe, såfremt de hver især kunne påvise en velbegrundet risiko for individuel og konkret betinget forfølgelse i den region, og i modsat fald blev der meddelt afslag på asyl. Asylansøgere fra det sydlige og centrale Somalia blev som udgangspunkt fortsat meddelt asyl indtil 2002.

¹³⁷ Refworld/ IRIN: Building health system in Somalia, 26. April 2013

¹³⁸ UNDP in Somalia, UN Millennium Development

¹³⁹ FAO in Emergencies, 3. maj 2013

¹⁴⁰ Denne nordøstlige del af Somalia blev erklæret selvstyrende i 1998

7.2 Ophævelse af de facto begrebet i 2002

Med ophævelsen af de facto-begrebet i udlændingelovens dagældende § 7, stk. 2 pr. 1. juli 2002 ændredes Flygtningenævnets praksis i Somalia sager markant. De uklare magt- og beskyttelsesforhold, der herskede som følge af de generelt kaotiske og lovløse forhold i Somalia, ansås ikke længere for at være tilstrækkeligt til i sig selv at begrunde asyl. Derimod lagde Flygtningenævnet stor vægt på, at den enkelte ansøger skulle være i risiko for konkret og individuel forfølgelse, der ikke stammede fra de generelle forhold.

Blandt de relativt få, der blev meddelt asyl, syntes der at være en klar tendens i Flygtningenævnet til ikke at anerkende ansøgere fra Somalia som ”konventionsflygtninge” efter udlændingelovens § 7, stk. 1, men i stedet at meddele såkaldt beskyttelsesstatus og opholdstilladelse i henhold til § 7, stk. 2.

7.3 Praksis efter Sufi og Elmi-dommen i 2011

Den 28. juni 2011 afsagde Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol en dom, Sufi og Elmi,¹⁴¹ og domstolen fandt, at udsendelsen af de to somaliske statsborgere til Mogadishu ville udgøre en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

Domstolen udtalte blandt andet, at den generelle vold i Mogadishu aktuelt havde nået et niveau, hvor enhver, der vendte tilbage til byen, som udgangspunkt ville være i reel risiko for at blive udsat for overgreb i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3, alene som følge af den blotte tilstedeværelse i byen. Endvidere kunne somaliske statsborgere, der havde opholdt sig længere tid i Vesten, og dermed ikke var vant til at omgås den islamistiske bevægelse, al-Shabaab, ikke henvises til at rejse igennem eller tage ophold i et al-Shabaab-kontrolleret område. Domstolen lagde bl.a. vægt på følgende fire kriterier:

- hvorvidt parterne enten benytter metoder eller taktikker, som øger risikoen for civile overgreb eller direkte tager sigte på civile
- hvorvidt disse metoder er udbredte blandt parterne i konflikten
- hvorvidt kampene finder sted i geografisk afgrænsede områder eller er udbredte
- antallet af civile som er dræbt, sårede eller fordrevne som følge af kampene

Ved brev af 29. juli 2011 besluttede Flygtningenævnet at udsætte udrejsefristen indtil videre på

¹⁴¹ Case of Sufi and Elmi v the United Kingdom, 28. juni 2011, (8319/07 and 11449/07)

baggrund af ovennævnte dom. Flygtningenævnets Koordinationsudvalg besluttede den 14. december 2011 at hjemvise alle Nævnets sager til Udlændingestyrelsen vedrørende somaliske statsborgere fra det sydlige og centrale Somalia, herunder verserende sager, der var stillet i bero, samt allerede afgjorte sager, hvor ansøgerne var i udsendelsesposition, og hvor udrejsefristen var udsat på baggrund af Sufi og Elmi-dommen.

Flygtningnævnet udtalte i december 2011, at *"Dommen vil fremover skulle indgå som et væsentligt element i grundlaget for asylmyndighedernes afgørelse af sager vedrørende somaliske statsborgere, og må samtidig forventes at indebære en ændring af praksis i de pågældende sager. Det gælder også for de sager, der allerede er afgjort af eller indbragt for Flygtningenævnet, og hvor udlændingen fortsat opholder sig i Danmark. For at sikre en to-instans behandling af disse sager har Flygtningenævnets koordinationsudvalg den 14. december 2011 besluttet, at samtlige nævnets sager vedrørende somaliske statsborgere fra det sydlige og det centrale Somalia, hvor sagsbehandlingen er stillet i bero, samt allerede afgjorte sager hvor ansøgerne er i udsendelsesposition, skal genoptages og hjemvises til fornyet førstestansbehandling i Udlændingesservice. De pågældende somaliske statsborgere vil herefter fortsat have lov til at opholde sig i Danmark indtil videre."*¹⁴² I 2012 var der en anerkendelsesprocent på 93 % for så vidt angår registrerede spontane asylansøgere fra Somalia.

I følge Dansk Flygtningehjælps statistikker¹⁴³ har Flygtningenævnet i perioden 15. september 2010 til 1. februar 2013 behandlet i alt 42 asylsager vedrørende somaliere.

Ser man på det seneste år har Flygtningenævnet fra 1. maj 2012 til 1. februar 2013 behandlet i alt 13 asylsager fordelt på 6 spontane asylsager, 4 udsendelsessager og 3 bortfaldssager.

Flygtningenævnet har i disse 13 sager meddelt konventionsstatus (K-status) i 1 sag og meddelt (fortsat) de facto-status (F-status) i 1 sag. I de resterende 11 sager har Nævnet stadfæstet Udlændingestyrelsens afgørelser. Af de 13 sager omhandlede de 2 af sagerne enlige kvinder, mens resten drejede sig om enlige mænd.

Flygtningenævnet meddelte (fortsat) F-status i en af de 3 bortfaldssager. Ansøger var indrejst i Danmark i 1998 med sin familie og blev meddelt opholdstilladelse efter den dagældende udl § 7 stk. 2 (de facto). Ansøgeren opholdt sig i Danmark med sin familie, indtil ansøgers far i 2005 tog ansøger med til Somalia og inddrog dennes pas. Flygtningenævnet lagde til grund, at ansøger indtil han blev myndig

¹⁴² Flygtningenævnets hjemmesides Nyhedsarkiv af 15.12. 2011

¹⁴³ Dansk Flygtningehjælp modtager samtlige Flygtningenævnets afgørelser vedrørende ansøgninger om asyl

var forhindret i at forlade Somalia og at ansøger kort efter han var blevet myndig ansøgte om, at opholdstilladelsen ikke var bortfalde. Flygtningenævnet fandt således ikke, at betingelserne var opfyldt for bortfald af opholdstilladelse efter udl. § 17, stk. 4.

I de 2 øvrige bortfaldssager blev Udlændingestyrelsens afgørelser stadfæstet. En kvinde og hendes nu voksne søn var i 2000 blevet meddelt F-status. De udrejste året efter, indrejste igen i Danmark efter 18 måneder og udrejste atter i 2006 efter at have opsagt lejemålet. I 2009 ansøgte kvinden fra Kenya på vegne af begge om at deres opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet. Nævnet fandt begge ansøgers opholdstilladelse for bortfaldet, jf. udl. § 17, stk. 1 og 4 og der fandtes ikke at foreligge sådanne særlige forhold, at opholdstilladelsen ikke skulle anses for bortfaldet, jf. udl. § 17, stk. 3.

Flygtningenævnet meddelte B-status i en sag, hvor ansøger i 2006 blev idømt 3 måneders fængsel samt pålagt indrejseforbud i 5 år for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3 stk.1.

Udlændingestyrelsen fandt isoleret set, at ansøger var omfattet af § 7 stk. 2, men at ansøger burde udelukkes fra beskyttelse efter udl. § 10 stk. 3, idet der ikke fandtes særlige grunde, herunder til familiens enhed, der talte for meddelelse af opholdstilladelse. Under behandlingen i Flygtningenævnet gjorde ansøger gældende, at der forelå særlige grunde for meddelelse af opholdstilladelse, bl.a. anførte ansøger at have opholdt sig mere end 8 år i Danmark som asylansøger og at det indrejseforbud, som blev bestemt ved dommen i 2006 på 5 år, nu ville være udløbet, hvis han var blevet tvangsmæssigt udsendt. Desuden henviste ansøger til kriminalitetens art og den udmålte strafs længde. Et flertal i Flygtningenævnet fandt, at bedømmelsen af, om der findes særlige grunde til at fravige udgangspunktet i udl. § 10 stk. 3, bør ske efter en samlet vurdering af ansøgers forhold. Flertallet i Nævnet lagde ved denne vurdering vægt på, at indrejseforbuddet på 5 år nu ville være udløbet, hvis det havde været muligt at udsende ansøgeren i umiddelbar forlængelse af løsladelsen i 2006. Flertallet lagde således vægt på, at det ikke beroede på ansøgers forhold, at han ikke blev udvist. Desuden lagde flertallet vægt på, at straffen var idømt for et enkelt forhold af overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, og at straffen alene var udmålt til 3 måneders fængsel. Et flertal i Flygtningenævnet fandt således, at der uanset, at ansøger ikke havde nær familie i Danmark, forelå sådanne særlige grunde, der talte for at fravige udgangspunktet i udl. § 10, stk. 3.

De 4 udsendelsessager omhandlede alle enlige mænd og i 3 af disse sager fandt Flygtningenævnet, at ansøgerne isoleret set opfyldte betingelserne for at blive meddelt opholdstilladelse efter udl. § 7, stk. 2

under henvisning til Sufi and Elmi vs UK-dommen.¹⁴⁴ Ansøgerne var imidlertid alle idømt fængelsstraffe for alvorlig kriminalitet og udvist af Danmark med indrejseforbud for bestandigt. Nævnet fandt ikke, at der forelå særlige grunde som nævnt i udl § 10, stk. 3, som kunne medføre, at klagerne alligevel kunne meddeles opholdstilladelse efter udl. § 7 stk. 2, hvorfor klagerne ikke kunne meddeles opholdstilladelse men blev henvist til ”tålt ophold” i Danmark. I den sidste udsendelsessag var ansøger ligeledes idømt fængselsstraf og udvisning, og efter udstået straf fandt Nævnet, at ansøger kunne udsendes til Somaliland, idet Sufi and Elmi vs UK ikke har relevans for borgere fra det nordlige Somalia.

For så vidt angår de 6 spontane asylsager, så var 3 af sagerne en stadfæstelse af Udlændingestyrelsens afgørelse vedrørende tålt ophold. Ansøgerne var alle enlige mænd og isoleret set fandt Flygtningenævnet, at ansøgerne var omfattet af udl § 7. stk 2, jf Sufi and Elmi vs UK, men blev grundet fængsels- og udvisningsdomme henvist til tålt ophold i Danmark.

I en anden af de spontane asylsager stadfæstede Flygtningenævnet det af Udlændingestyrelsen meddelte afslag, idet nævnet pga en sprogttest ikke fandt at kunne lægge til grund, at kvinden stammede fra Gedo-provinsen i det sydlige Somalia. Flygtningenævnet fandt således ikke, at ansøgeren havde sandsynliggjort, at hun risikerede forfølgelse eller overgreb, som omfattet af udl. § 7 stk. 1 og 2 og, at den enlige kvinde derfor fortsat kunne tage ophold i det nordlige Somalia.

En anden sag drejede sig om en enlig mand født i Marka i det sydlige Somalia, og han blev sat i pleje hos en familie i landsbyen Rabaso i det nordlige Somalia. Fra 1989-1994 boede ansøger i forskellige dele af Somalia, både det nordlige og Marka i syd og udrejste af Somalia i 1994. Ansøgeren oplyste, at han ikke kunne tage ophold i Marka pga manglende familie og netværk og den aktuelle situation i det sydlige Somalia og heller ikke kunne tage ophold i det nordlige Somalia pga manglende tilknytning. Hvad angik ansøgers asylmotiv, så fandt Flygtningenævnet ikke at ansøger fremkom med oplysninger, som gav grundlag for en ændret vurdering, idet nævnet lagde vægt på, at der var gået mange år siden konflikterne fandt sted og ansøgeren efterfølgende havde opholdt sig i Somalia i en længere årrække uden at opleve problemer med de i asylmotivet involverede parter. Vedrørende ansøgers tilknytning til Somalia lagde Nævnet til grund, at ansøger var opvokset i det nordlige Somalia (Hargeisa og Sheekh), hvor han havde boet og arbejdet i en længere årrække forud for udrejsen i 1994. Flygtningenævnet fandt således, at ansøger kunne henvises til at tage ophold i det nordlige Somalia.

¹⁴⁴ Case of Sufi and Elmi v the United Kingdom, 28. juni 2011, (8319/07 and 11449/07)

Den sidste spontane asylansøger blev meddelt B-status, jf ovenfor.

7.4 Nævnets praksisændring i maj 2013

Grundet den relativt forbedrede sikkerhedssituation i Somalia i løbet af 2012 og starten af 2013 meddelte Udlændingestyrelsen afslag i februar. Sagerne blev behandlet af to forskellige nævn og omhandlede enlige, unge mænd fra Mogadishu. Flygtningenævnet (det ene nævn var en flertalsvurdering) fandt ikke grundlag for at meddele ansøgerne opholdstilladelse efter udl. § 7 stk. 2 alene som følge af de generelle forhold i Mogadishu området. Nævnet fandt ikke, at *"den generelle sikkerhedsmæssige situation længere er af en sådan karakter, at enhver der vender tilbage til det regeringskontrollerede område i og omkring Mogadishu, kan antages at være i reel risiko for overgreb i strid med artikel 3 alene som følge af den blotte tilstedeværelse i området."* I to af de fem sager blev der efter en individuel og konkret vurdering meddelt § 7stk. 2, mens de tre resterende resulterede i stadfæstelser.

I den ene af de to tilladelser (en flertalsafgørelse) blev ansøger i 2011 anholdt af al-Shabaab, mens han spillede fodbold nær Bakara markedet, idet al-Shabaab uberettiget beskyldte ansøger for at være spion for regeringen, bl.a. fordi han flere gange var set ved en regeringsbygning. Under anholdelsen blev ansøger flere gange udsat for pisk og slag og fik at vide, at hans forseelse indebar, at han ville blive slået ihjel, men det lykkedes ansøger at flygte. Samme dag ransagede al-Shabaab ansøgers hus, hvor ansøgers familie ikke blev udsat for overgreb. Et flertal i nævnet lagde vægt på, at konflikten med al-Shabaab lå tilbage i 2011, men at al-Shabaab havde afsagt en reel dødsdom over ansøger for påstået spionage, og at ansøger, hurtigt efter at han undslap al-Shabaab, flygtede ud af Somalia.

I den anden sag, hvor der blev meddelt opholdstilladelse efter § 7 stk. 2 havde ansøger i 2012 svigtet en (påtvungen) aftale med al-Shabaab om transport af sprængstoffer til Bakara markedet. Al-Shabaab havde formodentligt betragtet dette som et meget vigtigt projekt, der var nært forestående, idet bevægelsen foretog et målrettet drab på ansøgers fætter, som lignede ansøger og som al-Shabaab overfor ansøger oplyste, at de troede var ansøger. Nævnet udtalte, at det på den baggrund måtte antages, at *"al-Shabaab må have set på modsætningsforholdet til ansøger med stor alvor"* og al-Shabaab fortsatte også efter drabet med at true ansøger via sms'er. Nævnet skriver i præmisserne til begge de nævnte tilladelser, at *"henset til den stadig noget ustabile situation i Somalia, herunder i Mogadishu, hvor al-Shabaab fortsat har indflydelse og kapacitet til at foretage målrettede angreb, samt da myndighederne ikke findes at kunne yde ansøgeren tilstrækkelig beskyttelse herimod, finder flertallet (nævnet) det tilstrækkeligt sandsynliggjort, at der er reel risiko for, at ansøgeren ved en tilbagevenden til Somalia vil blive udsat for overgreb fra al-Shabaab, der er omfattet af udlændingelovens*

§ 7 skt. 2.” Herudover kan man læse i afgørelserne, at *”situationen i Mogadishu er dog fortsat skrøbelig og ustabil, og der er stadig mange problemer, herunder et højt kriminalitetsniveau, som myndighederne ikke har tilstrækkelig kapacitet eller vilje til effektivt at modvirke.”*

Tre afslag:

I den ene stadfæstelse arbejdede ansøger som chauffør og transporterede almindelige passagerer i sin minibus mellem henholdsvis regerings- og al-Shabaab-kontrollerede områder. I 2010 blev ansøger af regeringssoldater advaret mod at indsamle og videregive oplysninger til al-Shabaab, mens han af al-Shabaab fik forbud mod at køre til det regeringskontrollerede område Hamar Weyne. I november 2011 blev ansøger af to maskerede mænd tvangshvervet som chauffør for al-Shabaab, men ansøger flygtede til Kenya, inden han nåede at udføre arbejdet for dem. Den omstændighed, at ansøger ikke havde holdt sit løfte til al-Shabaab fra 2011 om at køre som chauffør for bevægelsen, samt at al-Shabaab efterfølgende telefonisk truede ansøgers moder kunne efter flertallets opfattelse *”ikke indebære at det må antages, at al-Shabaab i dag betragter ansøger som en vigtig modstander, som bevægelsen derfor vil bruge ressourcer på at angribe.”*

I et andet afslag var ansøger forsøgt tvangsrekrutteret af al-Shabaab og frihedsberøvet i tre uger, men slap fri, tog ophold hos en moster og udrejste til Kenya kort efter. Al-Shabaab har en enkelt gang efterfølgende henvendt sig på familiens bopæl. Ansøger frygter regeringen, som forfølger alle, der har været tilknyttet al-Shabaab og herudover er ansøgers lillebror for 1 ½ måned siden blevet tilbageholdt af regeringstropper, hvilket ansøger med sikkerhed tilskriver ansøgers tidligere tilbageholdelse af al-Shabaab. Flygtningenævnet lagde i det væsentlige ansøgers forklaring til grund, men fandt dog, at ansøgers frygt for regeringen var en udbygning i forhold til det tidligere af ham under asylsagen forklarede. Nævnet bemærkede videre, at ansøger udrejste for over to år siden og aldrig havde haft tilknytning til regerings- og myndighedspersoner.

I den sidste stadfæstelse blev ansøger af al-Shabaab i februar 2010 anklaget for at spionere, idet han ofte var blevet set i det regeringskontrollerede område. To dage senere blev ansøger på sin arbejdsplads opsøgt af maskerede mænd, som skød ansøger i lysken. Ansøger blev indlagt på hospitalet i tre uger, i hvilken periode al-Shabaab opsøgte hans bopæl to gange. Umiddelbart inden skudepisoden mødte al-Shabaab op på ansøgers bopæl og tilbageholdt ansøgers familiemedlemmer og udsatte dem for fysiske overgreb, inden de atter blev løsladt. Efterfølgende skjulte ansøger sig hos bekendte i et regeringskontrolleret område, og al-Shabaab opsøgte endnu en gang såvel bopælen som ansøgers

arbejdsplads. I december 2010 udrejste ansøger til Tyrkiet og indtil starten af 2011 ledte al-Shabaab fortsat efter ansøger bl.a. på hans arbejdsplads. Nævnet lagde i det væsentlige ansøgers forklaring til grund, men fandt bl.a. at skudepisoden fandt sted for mere end 3 år siden, at al-Shabaab ikke havde søgt ansøgeren hos familien siden starten af 2011, og at ansøgeren aldrig havde haft tilknytning til regeringsmedlemmer. I begge de to sidstnævnte afgørelser lagde nævnet bl.a. vægt på, at ansøgerne var raske mænd med netværk i Mogadishu og henviste til forbedringerne i den generelle sikkerhedsmæssige situation i Mogadishu.

Forkortelser:

AMISOM – African Union Mission in Somalia

ARPCT – Alliance for the Restoration of Peace and Counter-Terrorism

AU – African Union

IGAD – Inter-Governmental Authority on Development

NSA – National Security Agency

OCHA – Office for the Coordination of Humanitarian Affairs

S/C Somalia – South-Central Somalia

SNAF – Somali National Armed Forces

TFG – Transitional Federal Government

TFP - Transitional Federal Parliament

TNA – Transitional National Assembly

TNG - Transitional National Government

UIC – Union of Islamic Courts

UNDSS – United Nations Department of Safety and Security

Litteraturliste:

CIA World Factbook, senest opdateret 29. april 2013

<https://www.cia.gov/offices-of-cia/index.html>

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/so.html>

Clans in Somalia, 15. maj 2009

[http://www.refworld.org/cgi-](http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&category=&publisher=ACCORD&type=&coi=SOM&rid=&docid=4b29f5e82&skip=0)

[bin/texis/vtx/rwmain?page=country&category=&publisher=ACCORD&type=&coi=SOM&rid=&docid=4b29f5e82&skip=0](http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&category=&publisher=ACCORD&type=&coi=SOM&rid=&docid=4b29f5e82&skip=0)

Germany: Federal Office for Migration and Asylum,

Information Centre Asylum and Migration: Briefing Notes (11 February 2013), 11 February 2013, available at:

<http://www.refworld.org/docid/5121e5ea2.html>

[accessed 15 May 2013]

GOV.UK: News story, Somalia Conference 7 May 2013: key outcomes, 13. maj 2013

<https://www.gov.uk/government/news/somalia-conference-7-may-2013-key-outcomes>

IRIN: 28. juni 2013: "Concern over planned relocation of refugees from Kenya to Somalia"

<http://www.irinnews.org/report/98308/concern-over-planned-relocation-of-refugees-from-kenya-to-somalia>

Kampala Accord af 9. juni 2011:

[http://unpos.unmissions.org/Portals/UNPOS/Repository%20UNPOS/110609%20-%20Kampala%20Accord%20\(signed\).pdf](http://unpos.unmissions.org/Portals/UNPOS/Repository%20UNPOS/110609%20-%20Kampala%20Accord%20(signed).pdf)

Human Rights and Democracy: The 2012 Foreign & Commonwealth Office Report - Section IX: Human Rights in Countries of Concern - Somalia

http://www.ecoi.net/local_link/244448/354296_en.html

Human Rights Watch World Report 2013:

<http://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/somalia>

Human Rights Watch: News Releases: "Alleged Rape Victim Charged", 29. januar 2013

<http://www.hrw.org/news/2013/01/29/somalia-alleged-rape-victim-charged>

Landinfo, Temanotat, "Somalia: Sikkerhet og humanitære forhold i Mogadishu", 6. december 2012:

http://www.landinfo.no/asset/2237/1/2237_1.pdf

National Geographics, Somalia Facts:

<http://travel.nationalgeographic.com/travel/countries/somalia-facts/>

National Union of Somali Journalists:

"Annual Press Freedom Report 2012"

<http://www.nusoj.org/wp-content/uploads/2013/05/2012-Annual-Press-Freedom-Report-final.pdf>

RMMS, Regional Mixed Migration Secretariat, "Regional mixed migration summary for January 2013"
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Regional%20mixed%20migration%20summary%20for%20January%202013.pdf>

SABAHI: Covering the Horn of Africa: "Special police force readies to deploy in Mogadishu", 2. maj 2013
http://sabahionline.com/en_GB/articles/hoa/articles/features/2013/05/02/feature-02

Saferworld: Briefing, juli 2011

<http://www.saferworld.org.uk/downloads/pubdocs/Back%20to%20Basics%20briefing%20July%202011.pdf>

Udlændingestyrelsen:

"Human rights and security in central and southern Somalia," 14 to 27. March 2007

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/F382C881-5A67-4605-845F-953B98E01355/0/somaliarapport_humanrights.pdf

"Update on security and human rights issues in South-Central Somalia, including in Mogadishu, Joint report from the Danish Immigration Service's and the Norwegian Landinfo's fact finding mission to Nairobi, Kenya and Mogadishu, Somalia", 17 to 28 October 2012

<http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/68C10A22-BFFC-4BD6-899D-60FB6B0F7AC5/0/FFMSomalia2013Final.pdf>

"Security and protection in Mogadishu and South-Central Somalia Joint report from the Danish Immigration Service's and the Norwegian Landinfo's fact finding mission to Nairobi, Kenya and Mogadishu, Somalia", 16 April to 7 May 2013

http://www.ecoi.net/file_upload/90_1368169801_dis-landinfo-201305-som-security-and-protection-in-somalia.pdf

Ny i Danmark: "Tal og Fakta på udlændingområdet:"

http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/2934917B-F967-4EDF-BEDF-753D190BA6C2/0/tal_og_fakta_2012.pdf

UK:

UK Home Office:

Country of Origin Information Report, 17. Januar 2012:

http://www.ecoi.net/file_upload/90_1326990363_ukba-2012-01-somalia-final.pdf

UK Home Office "Somalia Bulletin: Security Situation in Southern and Central Somalia, Country of Origin Information Service", 17 August 2012

http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1345551106_report-17-08.pdf

UK Foreign and Commonwealth Office, 04.2013: Annual report on human rights situation in 2012, Somalia

http://www.ecoi.net/local_link/244448/354296_en.html

UN:

UNHCR: Global Overview 2012: People internally displaced by conflict and violence – Somalia, 29. April 2013

<http://www.refworld.org/country,COI,,,SOM,,,517fb0539,0.html>

UNHCR Global Trends 2011

<http://www.unhcr.org/4fd6f87f9.pdf>

[UN Somalia Consolidated Appeal 2008](#)

http://www.ecoi.net/file_upload/470_1233310535_cap-2008-somalia-vol1-screen.pdf

UN News Service, 19. June 2009

[http://www.refworld.org/cgi-](http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=topic&toCID=4565c2254a&toID=4565c25f5ab&publisher=UNPRESS&type=&coi=SOM&docid=4a572bb31e&skip=0)

[bin/texis/vtx/rwmain?page=topic&toCID=4565c2254a&toID=4565c25f5ab&publisher=UNPRESS&type=&coi=SOM&docid=4a572bb31e&skip=0](http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=topic&toCID=4565c2254a&toID=4565c25f5ab&publisher=UNPRESS&type=&coi=SOM&docid=4a572bb31e&skip=0)

UN Secretary-General, SG/SM/13631, AFR/2191, juni 2011

<http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sgsm13631.doc.htm>

UN News Centre, 2. maj 2013

<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=44810&Cr=somalia&Cr1=>

UN 's Security Council's S/2013/69 "Report of the Secretary-General on Somalia", 31. januar 2013

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2013/69

UN Human Rights Council: Interactive Dialogue With the Independent Expert on Somalia" Oral Statement Under Item 10, September 26, 2012

<http://www.hrw.org/news/2012/09/26/un-human-rights-council-interactive-dialogue-independent-expert-somalia>

UN News Centre, 8. august 2012

<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=42647#.UY4lDuDI3o>

United Nations General Assembly:

"Report of the Independent Expert on the situation of human rights in Somalia", 22. august 2012

http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session21/A.HRC.21.61_en.pdf

UNICEF: Somalia, Feature Stories:

http://www.unicef.org/somalia/reallives_12335.html

United Nations Development Programme in South Central Somalia, Puntland and Somaliland, januar 2013:

http://www.so.undp.org/factsheets/CivilianPolicingFacts_FinalDraft-Z.pdf

United Nations support to end human rights abuses and

combat impunity in Somalia, Report of the Secretary-General, 21. september 2012

http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session21/A.HRC.21.36_en_only.pdf

US State:

Diplomacy in Action:

"New Somalia Cabinet, Press Statement, Mark C. Toner, Deputy Spokesperson, Office of the Spokesperson, Washington, DC, November 15, 2012"

<http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2012/11/200592.htm>

US State Country Report on Human Rights Practices 2012 - Somalia

http://www.ecoi.net/local_link/245108/355032_en.html